

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI
SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

I. INTRODUCERE

”VIITORUL NOSTRU SE AFLĂ ÎN MÂINILE NOASTRE – EUROPA NE AȘTEAPTĂ!”

Comuna Sapata, a cărei strategie este prezentată prin acest document cuprinde 8 sate: Lipia, Gainusa, Draghicessti, Popesti, Turcesti, Mirtesti, Banaresti si Dealul Bradului.

Realizarea strategiei de dezvoltare locala a comunei Sapata a avut ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local si potentialul endogen al localitatii iar implementarea ei va contribui la realizarea unei dezvoltari dinamice, dezvoltare care va fi programata si coordonata de autoritatile locale ce vor reprezenta factorul decizional si care vor purta responsabilitatea evolutiei in timp.

Crearea condițiilor necesare dezvoltării locale reprezintă o necesitate dar și o provocare pentru toate comunitățile din statele membre ale UE, autorităților administrației publice locale revenindu-le responsabilitatea stabilirii priorităților de dezvoltare în acord cu specificul zonei, dar care să se pleze pe **PRIORITĂȚILE REGIONALE, NAȚIONALE ȘI EUROPENE** și implicit pe oportunitățile de finanțare disponibile în acest context.

În perioada 2007 – 2013, comunitățile rurale din România au avut la dispoziție oportunități de finanțare a nevoilor în domeniul infrastructurii sau serviciilor, pentru întâmpinarea cărora multe dintre acestea nu au fost pregătite, ratând proiecte relevante

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

și generatoare de creștere economică sau orientându-se către priorități care s-au dovedit a nu fi cele reale în LIPSA UNEI VIZIUNI STRATEGICE ADECVATE.

În perioada 2014 – 2020, comunitățile rurale au o nouă șansă de care trebuie să profite în numele locuitorilor, învățând din greșelile anterioare sau dimpotrivă, îmbunătățindu-și performanțele, iar punctul de pornire trebuie să fie procesul de elaborare și promovare a strategiilor de dezvoltare locala, integrat într-un demers de planificare strategică ce vizează abordarea integrată a tuturor aspectelor de natură economică, sociala și teritorială și asigurarea finanțării multifond a priorităților stabilite în acord cu reglementările europene și naționale în domeniu, cât și cu alte documente programate și strategice la nivel european și național, cu strategiile europene orizontale/sectoriale cu impact asupra priorităților de dezvoltare și obiectivelor care trebuiesc atinse de Statele Membre, dintre care:

- Strategia Europa 2020, strategiile pentru creștere și ocupare etc.
- Regulamentele europene privind Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună și Politica Comună în Domeniul Pescuitului, Cadrul Strategic Comun, precum și regulamente specifice pentru fiecare Fond în parte, inclusiv cele pentru FEADR și FEPAM
- Documentele de planificare și politicile relevante la nivel național, regional, județean.
- Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud – Muntenia pentru perioada 2014 – 2020;
- Planul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020;

Strategia de dezvoltare a COMUNEI SAPATA pentru perioada 2014 – 2020 reprezintă un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor, un instrument de lucru al administrației

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

publice locale, agreat de întreaga comunitate locala, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor ce pot interveni în anumite momente.

În aceeași măsură Strategia de Dezvoltare Locala a Comunei Sapata va fi un instrument pus la dispoziție tuturor factorilor interesați în programul economico-social al comunei, iar pe de alta parte, tiparul traseului armonios pentru orizontul de timp propus până în anul 2020.

Strategia de Dezvoltare Locala se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale. Pe baza Strategiei se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale.

Deși este realizată pentru administrația publică locala Strategia va sta la baza investițiilor tuturor persoanelor juridice care activează pe teritoriul comunei. Strategia, ca document, este necesară în contextul în care România ca țară a Uniunii Europene poate să acceseze fonduri europene/comunitare. Acest lucru creează pe de o parte oportunitatea dezvoltării durabile a comunităților cu ajutorul fondurilor europene, dar în același timp se creează noi presiuni asupra competitivității economice locale.

Valorificarea acestor noi oportunități cere însă alocarea unor resurse semnificative din partea actorilor locali, atât la nivelul capacității administrative necesare pentru accesare, implementare și monitorizarea adecvată a acestor fonduri, cât și de ordin financiar, de furnizare a cofinanțării obligatorii.

Astfel că, este necesară o prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe o analiză riguroasă a situației locale specifice, încât să fie maximizat impactul

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

socio-economic al acestor investiții, în contextul resurselor limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2014 - 2020.

II – CORELAREA STRATEGIEI CU DOCUMENTELE STRATEGICE LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN

II.1. CORELAREA CU STRATEGIA ”EUROPA 2020”

Obiectivul general al acestei strategii este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

- Creștere inteligentă;
- Creștere durabilă;
- Creștere favorabilă incluziunii sociale.

Printre țintele Strategiei Europa 2020 se numără:

- Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;
- Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
- Obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

1. Emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900;
 2. 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
 3. Creșterea cu 20% a eficienței energetice;
- Rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%;
 - Ponderea tinerilor cu vârsta între 30 – 34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 10%;
 - Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

Strategia Europa 2020 are 11 obiective tematice:

1. Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării;
2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor;
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
4. Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele;
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;
6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie;
8. Promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă;
9. Investiții în competențe, educație și învățare continuă;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
11. Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene indică trei priorități:

1. Îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător.
2. Încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC.
3. Crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrărilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă:

1. Ameliorarea legăturilor de transport – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.
2. Conectarea rețelelor energetice – realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei – atât acelei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

3. Sprijinirea rețelelor digitale de mare viteză – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acord subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale. Bani vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale.

II.2. CORELAREA CU CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI 2014 – 2020

Strategia de Dezvoltare Durabilă a României stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Ca orientare generală, strategia vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene și principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din anul al țărilor membre UE din punct de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- Rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%
- Nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;
- Obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice;
- Emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900
 - 4. 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
 - 5. Creșterea cu 19% a eficienței energetice;
 - 6. Rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%;
- Ponderea tinerilor cu vârsta între 30 – 34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%;
- Scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.

La nivelul Statelor Membre, Strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul Programelor Naționale de Reformă(PNR).

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014 – 2020

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030 – obiective:

- ✓ Modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național;
- ✓ Creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- ✓ Liberalizarea pieței interne de transport;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ Stimularea dezvoltării economice și a competitivității;
- ✓ Întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- ✓ Compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia de transport intermodal în România 2020 – obiective avute în vedere:

- ✓ Modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente;
- ✓ Realizarea unor servicii intermodale de calitate;
- ✓ Implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului;
- ✓ Intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață
- ✓ Stimularea promovării sistemului național de transport intermodal.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007 – 2026 are ca principale obiective transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030. Obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 – are următoarele obiective:

- ✓ Valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental;
- ✓ Racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ Structura și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane;
- ✓ Afirmarea solidarității urban-rural;
- ✓ Dezvoltarea rurală;
- ✓ Consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale;
- ✓ Dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii;
- ✓ Creșterea competitivității teritoriale;
- ✓ Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Prin complexitatea proceselor și fenomenelor, prin amplitudinea provocărilor și problemelor care trebuie rezolvate, dezvoltarea durabilă a României a încetat de mult să mai fie atributul exclusiv al elitelor politice, economice și intelectuale. În egala măsură, dezvoltarea durabilă a țării privește pe fiecare cetățean al României și în consecință, necesită antrenarea, implicarea și participarea activă a acestuia, în cele mai adecvate modalități, potrivit cu interesele și capacitatea sa de a contribui la sustenabilitatea procesului economic și social al țării.

Participarea la elaborarea și implementarea acestei strategii reprezintă singura alternativă de a pune bazele unei platforme comune de acțiune la scara națională și locală, care să dea consistență eforturilor comune, să modeleze viitorul României și să influențeze în bine viața oamenilor pentru mai multe decenii în viitor, în condițiile șanselor, oportunităților și rigorilor generate de globalizare, integrare în Uniunea Europeană și extindere a societății bazate pe tehnologia informației și a comunicațiilor.

Această strategie reprezintă, practic, un proiect deschis, în măsură să răspundă eficient și prompt la schimbările tot mai rapide de mediu economic, la conjuncturi interne și

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

externe, la constrângerile existente și la cele generate de noul statut al României, de membru cu drepturi depline al comunității europene și euro-atlantice.

Trecerea de la viziunile pe termen scurt care își au virtuțile, dar și limitele lor, la viziunile pe termen mediu și lung, care să armonizeze cerințele și direcțiile dezvoltării României cu cele ale integrării euro-atlantice, a devenit o necesitate evidentă.

Luând în considerare necesitatea adaptării spațiului urban și rural românesc la cerințele UE, prin promovarea unui sector eficient și viabil din punct de vedere economic și social în contextul perioadei ulterior integrării, strategia stabilește principalele direcții pentru dezvoltare ale României.

Situația actuală este caracterizată de o multitudine de factori care provoacă schimbări continue, atât intern cât și extern, schimbări cărora Uniunea trebuie să le facă față și deci să se afle într-o continuă adaptare.

**PROGRAMAREA FONDURILOR EUROPENE NERAMBURSABILE ÎN
PERIOADA 2014 – 2020**

Proiectul legislativ UE pentru perioada 2014 – 2020 face referire la următoarele aspecte care stau la baza procesului de programare a fondurilor europene nerambursabile alocate în viitorul exercițiu financiar:

- ✓ Concentrarea tematica asupra priorităților Strategiei Europa 2020 pentru o ”creștere inteligentă, durabilă și incluzivă”, transpuse în CSC la nivel european;
- ✓ Un cadru unic de programe la nivelul fiecărui stat membru – numit Contract/Acord de Parteneriat (C/AP) 2014 – 2020, care va acoperi instrumentele structurare și fondurile destinate dezvoltării rurale și pescuitului, respectiv: Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), Fondul European Agricol

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPM);

- ✓ Posibilitatea elaborării unor programe mini-fond în cazul implementării instrumentelor structurale;
- ✓ Oportunități extinse pentru abordarea teritorială a programării;
- ✓ Un accent crescut pe performanță și monitorizarea rezultatelor;
- ✓ Impunerea unor condiționalități macroeconomice, ex-ante și ex-post pentru accesarea/cheltuirea fondurilor;
- ✓ Simplificarea procesului de accesare și un mai bun management al fondurilor.

NOUTĂȚI PRIVIND FONDURILE EUROPENE

Făcând o analiză punctuală, comparativă între perioada 2007 – 2013 și 2014 – 2020 observăm că apar noutăți în ceea ce privește diversele sectoare ale fondurilor europene.

Noutăți în materie de creștere economică, locuri de muncă și coeziune

- ✓ Fondul european de ajustare la globalizare va continua să ofere sprijin pentru lucrătorii disponibilizați ca urmare a unor schimbări structurale majore. În plus, acest fond își va extinde domeniul de aplicare pentru a reduce impactul noilor acorduri comerciale asupra agricultorilor.

Noutăți în materie de cercetare și inovare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

- ✓ Cele mai importante trei programe de finanțare pentru cercetare și dezvoltare (Programul pentru competitivitate și inovare, Al șaptelea program-cadru și Institutul European de Inovare și Tehnologie) vor fi reunite într-un cadru strategic comun, Orizont 2020, pentru a elimina fragmentarea și pentru a evita suprapunerile.
- ✓ Schemele de finanțare vor fi standardizate și simplificate. De asemenea, pentru toate schemele de finanțare va exista un set unic de reguli privind participarea, auditul, structurile de sprijin, difuzarea rezultatelor și schemele de rambursare. În ceea ce privește finanțarea, instrumentele financiare inovatoare vor ajuta la mobilizarea investițiilor private precum parteneriatele public – privat.

Nouități în materie de agricultură și mediu

- ✓ Ecologizarea a 30% din părțile directe către fermieri: pentru a asigura că politica agricolă comună (PAC) contribuie la îndeplinirea de către UE a obiectivelor de mediu și a celor legate de politica climatică, 30% din părțile directe vor fi condiționate de respectarea unei serii de cele mai bune practici în materie de mediu, în plus față de obligațiile în materie de ecocondiționalitate existente.
- ✓ Convergența plăților: nivelurile ajutorului direct acordat pentru fiecare hectar vor fi adaptate progresiv (ținând seama de diferențele care există în continuare în ceea ce privesc nivelurile de salarizare și costurile de producție) pentru a se asigura o repartizare mai echitabilă a plăților directe între fermierii europeni. Până în 2020, statele membre cu plăți directe mai mici de 90% din media UE ar trebui să reducă diferența dintre nivelul actual și 90% din media UE cu o treime. Această convergență va

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

fi finanțată în mod proporțional de statele membre al căror nivel de plăți directe se situează peste media UE.

- ✓ Plafonarea nivelului plăților directe prin limitarea nivelului de bază al ajutorului direct pentru venit de care pot beneficia exploatațiile agricole de dimensiuni mari, ținând seama, în același timp, de economiile de scară ale unor structuri mai mari și de locurile de muncă directe pe care le generează acestea. Propunerea va permite reutilizarea economiilor în cadrul alocării bugetare pentru dezvoltare rurală și, prin urmare, menținerea acestora în pachetele financiare ale statelor membre care au realizat aceste economii.
- ✓ Alocarea fondurilor de dezvoltare rurală se va baza pe criterii mai obiective și va fi mai bine orientată către îndeplinirea obiectivelor acestei politici. Acest lucru va asigura un tratament mai echitabil al agricultorilor care desfășoară aceleași activități.

Noutăți în materie de mediu și politici climatice

- ✓ Prioritățile aferente politicii de mediu și politicile climatice vor fi ”integrate” în toate instrumentele – cheie de finanțare ale UE, printre care se numără coeziunea, agricultura, afeacerile maritime și pescuitul, cercetarea și inovarea, precum și în programele de asistență externă.
- ✓ Obiectivul este mărirea până la cel puțin 20% a ponderii cheltuielilor legate de politicile climatice, prin intermediul contribuțiilor acordate de diversele domenii de politică, sub rezerva unor date concludente rezultate în urma evaluărilor impactului. Această abordare va contribui, deasemenea, la evitarea unor creșteri a numărului de programe și la reducerea la minimum a sarcinii administrative.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ Programul LIFE+ va fi continuat și va include mai multe acțiuni în domeniul climatic. Un subprogram consacrat politicilor climatice se va axa pe proiecte – pilot și pe proiecte demonstrative la scară mică. Vor fi utilizate proiecte integrate, de exemplu, pentru a promova strategii transfrontariere de adaptare în zonele predispuse la inundații. Gestionarea viitorului program ar trebui să rămână centralizată, dar unele sarcini ar putea fi delegate unor agenții executive existente.

Noutăți în materie de finanțare a bugetului UE

- ✓ Se propune o reformă a sistemului de resurse proprii, care constă în eliminarea actualei resurse proprii bazate pe T.V.A. și în crearea a doua noi resurse proprii, respectiv una bazată pe o parte din încasările unei taxe pe tranzacțiile financiare (TTF), iar cealaltă pe veniturile provenite din taxa națională pe valoarea adăugată. Scopul nu este majorarea bugetului UE, ci contribuirea la eforturile naționale de consolidare bugetară, prin reducerea contribuțiilor directe de la bugetele statelor membre. Modificările propuse vor simplifica, de asemenea, contribuțiile existente la buget și vor consolida legătura dintre politicile UE și finanțarea UE.
- ✓ La 28 Septembrie 2011, s-a propus o directivă privind TTF a UE. TTF se va aplica pe teritoriile celor 27 de state membre și nu va acoperi tranzacțiile efectuate de persoane fizice sau de întreprinderile mici și mijlocii (IMM – uri), cum ar fi împrumuturile ipotecare, împrumuturile bancare contractate de IMM-uri sau contractele de asigurare. Nu se vor impozita nici tranzacțiile de schimb valutar, nici majorările de capital efectuate de către întreprinderi sau organisme publice. O astfel de taxă există deja în 10 state membre, dar acțiunea la nivelul UE este mai

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

adekvată pentru a se evita denaturarea și pentru a reduce fracmentarea pieței interne. Estimările preliminare indică faptul că în întreaga UE veniturile generate de această taxă ar atinge anual 57 miliarde EUR, în funcție de reacțiile pieței. O parte din venituri ar putea fi folosite ca resurse proprii pentru bugetul UE, ceea ce ar duce la reducerea contribuțiilor naționale la bugetul UE și la diminuarea presiunii exercitate asupra bugetelor naționale. Noua resursă proprie bazată pe TVA va crea o legătură reală între nivelul național și nivelul UE și va stimula armonizarea suplimentară a sistemelor naționale de TVA. Aceasta va oferi UE venituri semnificative și stabile la costuri administrative și de asigurare a conformității limitate pentru administrațiile naționale și întreprinderi.

CAPACITATEA DE ABSORBȚIE A FONDURILOR NERAMBURSABILE

Un subiect foarte dezbătut în legătură cu fondurile europene se referă la capacitatea de absorbție. S-au făcut numeroase analize în această direcție, încercându-se să se măsoare capacitatea de absorbție și să se compare cu gradul de absorbție al altor state.

Unul dintre studiile realizate chiar pentru Directoratul pentru Politică Regională al Comisiei Europene DG Regio (2002) arată că există trei factori care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție:

- ✓ Situația macroeconomică,
- ✓ Situația cofinanțării,
- ✓ Capacitatea administrativă.

Considerăm că un al patrulea indicator al capacității de absorbție este maturitatea întregii societăți în ceea ce privește managementul proiectelor, al programelor și al

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

portofoliilor de proiecte. Am putea sesiza la finalizarea implementării proiectelor, că avem o absorbție de 100%, dar impactul preconizat nu este cel așteptat, iar dezvoltarea la nivel comunitar nu este așa cum ne-am propus. Situații ar fi cea mai costisitoare în sensul că ar crea o aparență de succes și ar exercita o povară asupra cheltuielilor publice (prin necesitatea asigurării cofinanțării).

Etapale în accesarea fondurilor europene sunt:

- ✓ Elaborarea strategiei de dezvoltare a județului/localității, identificarea și prioritizarea proiectelor;
- ✓ Consultarea factorilor interesați (a publicului) pe parcursul acestui proces;
- ✓ Dezvoltarea proiectului (fie apelând la o firmă specializată, selectată în urma unui proces de achiziție publică, fie cu resursele umane proprii ale instituției solicitante);
- ✓ Găsirea unei surse de finanțare;
- ✓ Completarea și depunerea Cererii de finanțare;
- ✓ Evaluarea și selecția;
- ✓ Îndeplinirea condițiilor pre-contractuale (în special în cazul proiectelor de infrastructuri);
- ✓ Semnarea Contractului de finanțare;
- ✓ Implementarea proiectului;
- ✓ Evaluarea și auditarea proiectului.

În cazul proiectelor de infrastructură, care implică o documentație laborioasă, odată identificat un proiect, pentru dezvoltarea acestuia se parcurg următorii pași:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ Realizarea unui studiu de fezabilitate (recomandabil pentru proiecte cu valori mari și soluții tehnice diferite);
- ✓ Elaborarea caietului de sarcini pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- ✓ Atribuirea contractului pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- ✓ Elaborarea studiului de fezabilitate, inclusiv analiza cost – beneficiu;
- ✓ Elaborarea bugetului;
- ✓ Elaborarea studiului de impact asupra mediului de către o firmă de specialitate, dacă este cazul;
- ✓ Aprobarea studiului de fezabilitate;
- ✓ Elaborarea cererii de finanțare pe baza studiilor efectuate de către o firmă de consultanță sau cu resurse proprii, dacă este cazul;
- ✓ Elaborarea altor documente, dacă este cazul (strategie de marketing, strategie de vizitare, matricea cadru logic, etc.);
- ✓ Completarea dosarului proiectului cu celelalte documente solicitate care țin de beneficiar;
- ✓ Depunerea proiectului.

Principalele etape în verificarea, evaluarea și selecția proiectelor sunt:

- ✓ Verificarea conformității administrative;
- ✓ Verificarea eligibilității (solicitantului, proiectului);
- ✓ Evaluarea tehnică și financiară;
- ✓ Evaluarea strategică (nu în toate cazurile).

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Criteriile posibile de evaluare se pot referi la:

- ✓ Relevanța proiectului față de obiectivele programului, axei, domeniului, măsurii pentru care a fost depus spre finanțare;
- ✓ Calitatea soluției tehnice;
- ✓ Maturitatea proiectului;
- ✓ Durabilitatea (sustenabilitatea) proiectului;
- ✓ Capacitatea solicitantului de a implementa, opera și întreține proiectul;

REPERELE PROCESULUI DE PROGRAMARE 2014 – 2020

- ✓ Corelarea cu documentele strategice naționale (CSDR – Cadrul Strategic de Dezvoltare a României pentru perioada 2014 – 2020 și CSDTR – Cadrul Strategic de Dezvoltare Teritorială pentru perioada 2014 – 2020);
- ✓ Programarea integrată a fondurilor destinate politicii de coeziune și a celor destinate dezvoltării rurale și pescuitului într-un singur document strategic la nivel național – ”Contractul
- ✓ Investiții Teritoriale Integrate;
- ✓ Utilizarea asistenței tehnice pe scară largă, inclusiv din partea IFI și JASPERS;
- ✓ Identificarea nevoilor de dezvoltare și a priorităților de dezvoltare;
- ✓ Elaborarea documentelor de programare și implementare;
- ✓ Dezvoltarea portofoliului de proiecte;
- ✓ Definierea cadrului instituțional.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI 2014 – 2020 (CSDR)

definește viziunea cu privire la domeniile în care România ar trebui să investească cu prioritate (politica națională de investiții).

Obiective tematice privind Cadrul Strategic de Dezvoltare a României 2014 – 2020

Creștere durabilă

1. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele;
2. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor;
3. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
4. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;

Creștere inteligentă

5. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
6. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor;
7. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a celui de pescuit și acvacultură;

Prioritate orizontală

8. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă;

Creștere favorabilă a incluziunii

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

9. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea săraciei;
11. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții.

CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ (CSDT ROMÂNIA) stabilește liniile directoare de dezvoltare teritorială a României la scară regională, interregională, națională, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului. Scopul CSDT România este de a pune în evidență, din perspectivă teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul României ca Stat Membru al Uniunii Europene și actor activ în zona Europei Centrale și de Est. Documentul urmărește maximizarea impactului investițiilor străine și naționale, orientându-le către zone relevante, prin intermediul proiectelor strategice naționale și a politicilor publice elaborate în conformitate cu obiectivele acestuia. Obiectivul general al CSDT România este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regional – continentale, rolului său în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României. Obiectivul general este detaliat în cinci linii directoare majore, obiective strategice majore:

- Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială;
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- Afirmarea solidarității urban – rural adecvată categoriilor de teritorii;
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- Valorificarea patrimoniului natural și cultural.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

II.3. CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ A REGIUNII SUD – MUNTENIA 2014 – 2020

Comuna Sapata se află în județul Argeș, județ ce aparține de regiunea de dezvoltare Sud Muntenia.

ADR Sud Muntenia împreună cu reprezentanți ai organizațiilor relevante în domeniul dezvoltării regionale, a elaborat Planul de Dezvoltare Regională (PDR), ca bază pentru fundamentarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională și a documentelor de programare necesare pentru perioada 2014 – 2020.

Elaborat într-un larg cadru partenerial, Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2014 - 2020 propune o nouă abordare în elaborarea de politici regionale și anume, trecerea la noua generație de politici integrate de dezvoltare, cu o puternică componentă de teritorialitate. Astfel, pe lângă reformularea obiectivelor și instrumentelor, noua politică vizează și o mai bună corelare cu documentele strategice europene și naționale, precum și cu acțiunile vizate de politicile naționale sectoriale de dezvoltare.

Această nouă abordare a fost generată de contextul european și național în care s-a desfășurat procesul de planificare, dar și de lecțiile învățate din exercițiul de programare 2007 – 2013. În acest sens, elaborarea Planului de Dezvoltare Regională Sud Muntenia pentru perioada 2014 – 2020, demarată în anul 2011, a fost realizată într-un context european și național mult diferit față de perioada 2007 - 2013. Astfel, atât Uniunea Europeană, cât și România se confruntă cu provocarea dificilă a ieșirii din criza economică mondială și a readucerii economiilor pe calea creșterii durabile. În ceea ce privește strategiile alese pentru ieșirea din criză la nivel european și național, acestea implică restabilirea unor finanțe publice solide, reforme structurale de stimulare a creșterii și investiții orientate spre creștere economică și locuri de muncă.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

Drept răspuns la aceste provocări, documentele programatice europene și naționale vizează o fundamentare mai realistă și mai concentrată tematic a investițiilor în perioada 2014 – 2020, care să conducă în mod real la creștere economică durabilă. Astfel, Strategia Europa 2020 a Uniunii Europene, documentul ce stă la baza tuturor politicilor de dezvoltare europene în perioada 2014 - 2020 vizează dezvoltarea unei economii inteligente, durabile și favorabile incluziunii sociale prin stabilirea de priorități care să stimuleze Statele Membre să atingă niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și coeziune economică și socială, stabilind în acest sens și 5 obiective ambițioase în domeniul ocupării forței de muncă, cercetării-dezvoltării-inovării, schimbărilor climatice, energiei, educației, sărăciei și incluziunii sociale. Un alt document relevant la nivel european, național și regional este Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării ce urmărește crearea de avantaje pentru locuitorii riverani printr-un sistem de transport mai rapid și mai curat, energie mai ieftină, un mediu înconjurător protejat și dezvoltarea de noi atracții turistice și culturale.

Cum politica de coeziune economică, socială și teritorială a Uniunii Europene reprezintă o sursă importantă de finanțare a investițiilor esențiale pentru domeniile prioritare de dezvoltare a regiunii, structurarea strategiei de dezvoltare a regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2014 -2020 sa realizat prin raportarea la obiectivele strategice și tematice europene, iar indicatorii de monitorizare ai strategiei au fost adaptați la cei menționați în propunerile noilor Regulamente europene pentru perioada 2014 – 2020.

De asemenea, reprezentând un document ce oferă baza strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare, indiferent de sursele de finanțare ale acestora, Planul de Dezvoltare Regională 2014 – 2020 Sud Muntenia reflectă politicile de dezvoltare economice, sociale, de mediu, etc, relevante la nivel național pentru nevoile regionale, motiv pentru care în elaborarea acțiunilor indicative s-a ținut seama și de acțiunile

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

prevăzute de strategiile sectoriale, precum și de Programul Național de Reformă 2011 – 2013, prin care România și-a asumat îndeplinirea țintelor Strategiei Europa 2020.

Totodată, în cadrul acestui Plan a fost acordată o atenție sporită dimensiunii teritoriale prin luarea în considerare și a principalelor documente europene ce evidențiază principalele tendințe europene și naționale privind dezvoltarea teritorială (Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2020, Carta de la Leipzig pentru orașe europene durabile și Carta Verde a Coeziunii Teritoriale). Astfel, strategia de dezvoltare a regiunii în perioada 2014 – 2020 a fost detaliată prin identificarea zonelor potrivite pentru un anumit tip de investiții (cum este cazul conurbațiilor Valea Prahovei, București – Ploiești – Târgoviște, orașelor gemene de pe malul Dunării pentru investiții ce vor conduce la creșterea accesibilității regiunii, etc).

Asigurarea unei continuități a viziunii strategice pe termen lung reprezintă un element fundamental al unui proces de planificare care să conducă spre o dezvoltare durabilă. De altfel, acest lucru reprezintă una din recomandările majore ale Comisiei Europene, care a subliniat constant în dialogul instituțional cu România, importanța existenței și continuității viziunii strategice în domeniul dezvoltării regionale pe termen lung (20 de ani), precum și necesitatea utilizării experienței acumulate în perioada 2007 - 2013.

Acesta este motivul pentru care Planul de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2014 – 2020 își propune să continue și să actualizeze direcțiile de dezvoltare formulate atât de documentele strategice de la nivel național (Planul Național de Dezvoltare 2007 – 2013 și Cadrul Național Strategic de Referință), cât și de cele de la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2007 – 2013, Strategia Regională de Inovare 2008 – 2013, Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă și Incluziune Socială 2009 – 2011, Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ 2009 – 2013).

Ca și element de noutate, față de Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud Muntenia pentru perioada 2007 – 2013, noul plan propune trei noi domenii prioritare și anume *dezvoltarea urbană durabilă, protecția mediului și eficiența energetică și susținerea sănătății și a incluziunii sociale*, domenii ce au fost propuse atât în urma

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

concluziilor analizei socio-economice a regiunii, dar și în concordanță cu propunerile noilor Regulamente europene (în special în ceea ce privește dezvoltarea urbană) și Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind Programul Național de Reformă al României pentru 2013 (în mod special prevederile referitoare la sistemul sanitar și de asistență socială, precum și la îmbunătățirea eficienței energetice). Totodată, în urma experienței acumulate în perioada 2007 - 2013, actualul Plan va asigura o prioritizare a investițiilor fundamentată mai riguros, realizarea unor investiții integrate, corelate cu politicile sectoriale. Astfel, cum Planul va fi însoțit de o listă a proiectelor strategice ale regiunii, Consiliul pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia a decis ca pentru selectarea acestor proiecte să se creeze o comisie la nivel regional, care să elaboreze criteriile de selecție obiective și care să reflecte interesele locale, județene și regionale. În acest sens, în luna mai 2013 a fost creată Comisia Regională de elaborare a criteriilor de selecție a proiectelor strategice, comisie ce este alcătuită din reprezentanți ai celor 7 consilii județene și al cărei secretariat este asigurat de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia. În perioada mai – iunie 2013 a fost elaborat și aprobat un set de 9 criterii de selecție pentru selectarea proiectelor strategice. Printre criteriile principale se regăsesc și condițiile ce vizează selectarea proiectelor ce au impact teritorial semnificativ, proiecte mature și bine fundamentate, ce vor genera valoare adăugată și sunt complexe, în sensul că necesită o abordare partenerială pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului.

În ceea ce privește principiile în baza cărora a fost realizat procesul de planificare regională,

acesta s-a bazat pe:

- ✓ Parteneriat
- ✓ Concentrare tematică
- ✓ Integritate și corelare

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ Inovare

Parteneriat

Analizele efectuate în fiecare dintre cele 7 județe care compun regiunea, cu ajutorul Grupurilor Locale de Parteneriat, au permis dezvoltarea unei viziuni parteneriale asupra particularităților economice și sociale ale fiecărui județ, prin identificarea arborelui problemelor și efectuarea analizelor SWOT.

Aceste analize locale au fost reunite și îmbunătățite pe priorități regionale de către Grupurile Locale de Parteneriat, fiind utilizate ca bază de plecare în vederea definirii analizei SWOT regionale și analizei sociale, economice și instituționale la nivel regional.

Utilizarea unei astfel de analize permite identificarea, pe de o parte, a:

- ✓ disparităților existente în dezvoltarea economică și socială a județelor,
- ✓ domeniilor de intervenție,
- ✓ spațiilor geografice caracterizate prin probleme și procese comune,

iar pe de altă parte, facilitează formarea unei imagini clare a percepției parteneriatului asupra necesităților de dezvoltare la nivel regional. Identificarea necesității de sprijinire a acestor percepții regionale reprezintă un proces continuu care este în legătură cu dezvoltarea unor rețele și structuri parteneriale în viitor, conform dispozițiilor Memorandumului Guvernului pentru aprobarea acțiunilor și documentelor privind pregătirea accesării și implementării fondurilor europene în perioada 2014 – 2020.

Concentrare tematică

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Strategia va urmări să asigure concentrarea resurselor cu precădere spre un număr limitat de priorități tematiche, ce se află în strânsă legătură cu prioritățile Strategiei Europa 2020, Strategiei Uniunii Europene pentru regiunea Dunării și cu țintele naționale asumate de România prin Programul Național de Reformă 2011 – 2013. Astfel, investițiile vor fi direcționate în special către zonele cu necesități și oportunități sporite și pe activitățile care conduc la reducerea disparităților și la creșterea impactului și beneficiilor economice.

Integrare și corelare

Integrarea va implica asigurarea unor legături efective și eficiente între programe, printr-un cadru care să susțină și să contribuie la regenerarea socio-economică a regiunii. Pe de altă parte, deoarece implementarea Planului de Dezvoltare Regională 2014 – 2020 este realizată în mare parte prin finanțarea din fonduri europene, este necesară corelarea PDR cu politica de coeziune a Uniunii Europene. Astfel, în vederea identificării obiectivelor de dezvoltare regională ale regiunii Sud Muntenia, obiective care să fie în concordanță cu obiectivele strategice ale Uniunii Europene, în procesul de elaborare al strategiei au fost avute în vedere obiectivele europene, promovate prin Strategia Europa 2020 și Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării și asumate de România prin Programul Național de Reformă 2011 – 2013. Totodată, s-a asigurat corelarea cu obiectivele tematice și prioritățile de investiții, promovate prin propunerile de regulamente pentru perioada 2014 – 2020.

Inovare

Strategia se va baza pe o abordare inovatoare în implementare, ce se va concentra pe dezvoltarea capacității de inovare a regiunii și generarea de noi surse de creștere. Necesitatea ieșirii din criza financiară și nevoia de a răspunde provocărilor globale au făcut ca inovarea să devină mai importantă ca niciodată. Problemele legate de

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDEȚUL
ARGES 2014-2020**

schimbările climatice, securitatea alimentară și energetică, sănătate și îmbătrânirea populației pot fi soluționate prin intermediul inovării.

II.4. CORELAREA CU STRATEGIA JUDEȚEANĂ 2014 – 2020

În conformitate cu „REGULAMENTUL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului”, Articolul 5 „**Parteneriat și guvernanță pe mai multe niveluri**” pentru contractul de parteneriat și, respectiv, fiecare program, România încheie un parteneriat cu următorii parteneri:

- (a) autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente;
- (b) parteneri economici și sociali; și
- (c) organisme care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea egalității și nediscriminării.

În acest context partenerii: autoritățile publice locale, urbane, parteneri care reprezintă societatea civilă, parteneri în domeniul protecției mediului și parteneri economici și sociali din județul Argeș, definesc viziunea pentru dezvoltare teritorială integrată a teritoriului „ARGEȘ-MUSCEL” din regiunea de dezvoltare SUD MUNTENIA astfel: **Teritoriul desemnat format din județul Argeș, zona Transfăgărășan (județul Sibiu), zona Masivului Leaota (județul Dâmbovița) aspiră să îndeplinească toate obiectivele tematice, așa cum sunt stabilite la nivelul României, prin articolul 9 din „REGULAMENTUL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului”.

Obiective strategice generale

Pentru a promova dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a teritoriului desemnat trebuie un cadru strategic comun care să ofere o direcție strategică clară pentru procesul de programare și facilitare a coeziunii sociale, economice și teritoriale. Coeziunea socială reprezintă capacitatea societății umane de a asigura egalitate între membrii săi și de a preveni marginalizarea oricărui cetățeni. Coeziunea socială presupune și existența unor forme de participare la procesul decizional, care include partidele politice, sindicatele și guvernele, care să fie incluzive, democratice și eficiente.

Coeziunea teritorială este expresia dezvoltării echilibrate, coerente și armonioase a teritoriului, sub aspectul activităților economice, sociale, al dotărilor, al accesibilității și al calității mediului, al existenței condițiilor de viață și de muncă echitabile pentru toți cetățenii, indiferent de locul în care se afla. Politica de coeziune teritorială trebuie să urmărească diminuarea diferențelor de dezvoltare dintre regiunile geografice, dintre mediul urban și cel rural, dintre centru și periferie, precum și prevenirea amplificării discrepantelor teritoriale.

Politica de coeziune economică reprezintă suma inițiativelor și acțiunilor publice întreprinse în direcția reducerii disparităților de dezvoltare economică și între regiuni și a apropiării nivelului de viață al locuitorilor lor, prin acțiuni orientate spre creșterea competitivității acestor regiuni și prin crearea de noi locuri de muncă mai bine plătite

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

pentru locuitorii din regiunile respective în vederea înglobării obiectivelor de dezvoltare durabilă.

În acest context se definesc **două obiective strategice generale** de care depinde succesul Investițiilor Teritoriale Integrate:

A. Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate;

B. Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale.

A.Consolidarea eficienței administrative la nivelul teritoriului desemnat în care se vor face Investiții Teritoriale Integrate

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se va proceda la:

- a. analiza și planificarea strategică a acțiunilor de reformă juridică, organizațională și/sau procedurală;
- b. dezvoltarea unor sisteme de management al calității, adecvate mecanismelor de guvernare și gestionare ITI;
- c. acțiuni integrate de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative;
- d. dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și politici privind resursele umane care să acopere planurile de recrutare și parcursul carierei personalului, construirea capacităților și finanțarea;
- e. dezvoltarea de competențe la toate nivelurile de guvernare și gestionare ITI;
- f. dezvoltarea de proceduri și instrumente de monitorizare și evaluare.

B. Dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză care să permită tuturor gospodăriilor și întreprinderilor, din teritoriul desemnat, să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice digitale

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se va proceda la:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- a.** realizarea unui buget corespunzător și prioritizarea acțiunilor prin intermediul unei analize de tip SWOT ce se va efectua în conformitate cu tabloul de bord al Agendei digitale pentru Europa;
- b.** analiză a contribuției de echilibrare a cererii și a ofertei de tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC);
- c.** ținte măsurabile pentru rezultatele intervențiilor în domeniul alfabetizării digitale, al competențelor digitale, e-incluziunii e-accesibilității și e-sănătății, care sunt aliniate la strategiile naționale sau regionale existente și relevante;
- d.** evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacităților TIC.

Astfel, realizarea acestor obiective creează premisele unui standard de viață ridicat, prin creștere și dezvoltare economică, socială și teritorială echilibrată, bazată pe inovare, utilizarea eficientă a resurselor și favorabilă incluziunii sociale.

Scopul strategic al obiectivelor generale, reflectă abordarea concentrată, integrată și flexibilă pentru:

- îmbunătățirea competitivității și capacității inovatoare a economiei teritoriului în vederea creșterii economice;
- reducerea disparităților economice și sociale existente în interiorul teritoriului și creșterea gradului de includere a comunităților dezavantajate în viața economică a acesteia;
- protejarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu și a biodiversității pe tot teritoriul desemnat.

Obiectivele strategice specifice

Obiectivele specifice trebuie să fie reprezentative pentru cele trei priorități - o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii - dar nu sunt exhaustive: pentru a sprijini realizarea acestora, va fi necesară întreprinderea unei game largi de acțiuni la nivelul teritorial, național și al UE.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Comisia Europeană prezintă șapte inițiative emblematice pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare:

- a) „O Uniune a inovării” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- b) „Tineretul în mișcare” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- c) „O agendă digitală pentru Europa” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- d) „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;
- e) „O politică industrială adaptată erei globalizării” pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
- f) „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- g) Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

În acest context se definesc următoarele obiective specifice:

A. Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% - media cerută de UE României;

Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare două categorii de măsuri: măsuri la nivel național și măsuri la nivel teritorial.

Măsuri la nivel național:

a. Continuarea programelor guvernamentale care încurajează ucenicia și angajarea tinerilor pe perioada vacanțelor;

b. Acordarea de stimulente angajatorilor care încadrează în muncă tineri până la 25 de ani;

c. Facilitarea tranziției de la șomaj sau inactivitate către ocupare:

- ✓ Sprijinirea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, în sensul consolidării capacității individuale de ocupare (programe de informare și consiliere în carieră personalizate, formare și perfecționare profesională, stimularea inițiativei antreprenoriale individuale);
- ✓ Intensificarea cursurilor de formare profesională dedicată tinerilor, derularea de campanii de informare în unitățile de învățământ, corelate cu modificarea cadrului legislativ privind ucenicia la locul de muncă;
- ✓ Promovarea, dezvoltarea și integrarea instrumentului transnațional EMPLO-NET care să întrească baza de comunicare în scopul susținerii dezvoltării pieței muncii

d. Integrarea pe piața muncii a persoanelor rezidente în mediul rural, tinerilor și femeilor:

- ✓ Diversificarea activităților economice în mediul rural și modernizarea sectorului agricol cu scopul de a crește rata de ocupare în mediul rural;
- ✓ Formarea profesională în diverse domenii agricole;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

- ✓ Înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor în sectorul non-agricol din mediul rural.

e. Promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor;

f. Adaptarea formării profesionale la cerințele pieței muncii: Realizarea de studii prospective cu privire la necesarul de forță de muncă în următorii 10 și 20 ani, pentru a permite adaptarea procesului educațional și de formare profesională.

g. Diminuarea poverii fiscale pe muncă;

h. Definitivarea Cadruului Național al Calificărilor, revizuirea Clasificării Ocupațiilor din România și elaborarea de analize ocupaționale, standarde și calificări;

i. Armonizarea vieții de familie cu cea profesională: creșterea ofertei de forme alternative de învățământ preșcolar pentru a asigura o întoarcere treptată pe piața forței de muncă.

j. O strategie durabilă și integrată a migrației românești pentru anticiparea și prevenirea posibilelor efecte negative generate de aceasta:

- ✓ Valorificarea contribuției creierelor din străinătate revenite în țară pentru ocuparea domeniilor de nișă neexploatate sau inexistente în România;

- ✓ Implementarea de politici inteligente de migrație a creierelor:

- Facilitarea accesului tinerilor cercetători români cu studii în străinătate pentru a ocupa posturi didactice și de cercetare în universitățile românești, prin mecanisme eficiente și transparente de recrutare;

- Pregătirea unei politici de imigrație în vederea acoperirii lipsei de personal pe anumite sectoare, a creșterii competitivității și diversității la nivel internațional.

K. Pregătirea continuă pe tot parcursul vieții:

- ✓ Orientarea programelor de pregătire continuă către sectoare care solicită forță de muncă specializată și adaptată la nevoile de dezvoltare regională ale țării;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ Implementarea unei strategii de încurajare a îmbătrânirii active pentru diminuarea efectelor negative determinate de existența unei categorii de populație pasivă din punct de vedere al ocupării;
- ✓ Crearea de centre de pregătire continuă și reconversie profesională care să alimenteze cu forță de muncă specializată corelată cu cererea-oferta de pe piața muncii și adaptată la nevoile de dezvoltare. Pentru susținerea acestor centre este de preferat încurajarea atragerii fondurilor externe (europene, parteneriate public-private, voluntariat etc).

Măsurile de la nivel teritorial pentru atingerea acestui obiectiv vor fi acele acțiuni care vor folosi oportunitățile locale. Oportunitățile locale sunt:

- ✓ Turismul - pentru a exploata potențialul turistic al zonei de nord a județul Argeș și a transforma acest areal într-o destinație turistică de talie regională, națională și chiar internațională se definesc următoarele măsuri:

a. Realizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Intercomunal (PATZIC) Arefu (județul Argeș) - Runcu (județul Dâmbovița);

b. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice în conformitate cu PATZIC Arefu-Runcu

c. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport

C1. Modernizarea și construcția de infrastructuri rutiere trans-regionale;

C2. Modernizarea infrastructuri feroviare trans-regionale;

C3. Extinderea infrastructurii aeroportuare trans-europene.

d. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale, sportive și recreative

- ✓ Agricultură – pentru dezvoltarea agriculturii românești și al distribuției terenului pe utilități, în județul Argeș, pentru creșterea

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat, pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% se impun următoarele măsuri:

- a. Întinerirea exploatațiilor agricole, prin atragerea forței de muncă tinere în agricultură;
- b. Îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor profesionale ale lucrătorilor din agricultură, silvicultură, industria alimentară și piscicultură, inclusiv prin susținerea programelor de formare continuă;
- c. Creșterea nivelului de pregătire generală a fermierilor pentru managementul și administrarea fermelor și în domeniul managementului financiar;
- d. Creșterea ofertei de servicii de consiliere și consultanță în mediul rural, sub raport numeric și calitativ;
- e. Formarea și conștientizarea proprietarilor de păduri privind administrarea în cele mai bune condiții a resurselor forestiere, întărirea capacității de inițiativă și de acțiune;
- f. Sporirea capacității micro-întreprinderilor din spațiul rural de a oferi locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul agricol și non-agricol, în vederea creșterii veniturilor și stabilizării populației rurale;
- g. Dezvoltarea pe baze noi a sistemului de agricultură ecologică, adaptat nevoilor pieței;
- h. Conștientizarea importanței practicării agriculturii ecologice în mediul rural, ca o soluție de revitalizare a spațiului rural;
- i. Promovarea pe piață a produselor românești de calitate, a produselor ecologice atestate, a produselor tradiționale autentice, a mărcilor locale și regionale valoroase;
- j. Adaptarea unităților din industria alimentară la cerințele de consum și de securitate alimentară (în creștere) ale consumatorului;
- k. Creșterea ponderii produselor alimentare (materii prime) procesate;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- l. Investiții în tehnologii și produse noi, care să crească valoarea adăugată a produselor obținute și să sporească competitivitatea sectorului de procesare;
- m. Îmbunătățirea calității materiei prime utilizate în industria alimentară și îndeplinirea standardelor de calitate ale produselor procesate;
- n. Crearea și dezvoltarea unui sistem funcțional de colectare și depozitare a resurselor agricole utilizate în industria alimentară;
- o. Sporirea încrederii consumatorilor în produsele agroalimentare românești, creșterea ponderii acestora în consumul anual (cantitativ și valoric), crearea unui brand teritorial agroalimentar puternic/recunoscut;
- p. Valorificarea oportunităților oferite producătorilor din teritoriul desemnat din zona agroalimentară de piața națională și europeană, crearea/exploatarea avantajelor competitive și concurențiale;
- q. Introducerea de metode de marketing specifice domeniului agribusiness (studierea pieței, tehnici moderne de comercializare și promovare a produselor românești de calitate, vânzare directă ș.a.);
- r. Dezvoltarea sistemelor agro-forestiere cu înaltă valoare ecologică și socială;
- s. Dezvoltarea de filiere noi de recoltare și procesare a produselor pădurii;
- t. Creșterea valorii adăugate a produselor lemnoase și a competitivității pe filiera lemnului;
- u. Îmbunătățirea căilor de acces forestiere, cu respectarea cerințelor de mediu;
- v. Refacerea infrastructurii de irigații și adaptarea sistemelor de irigații la structura actuală și viitoare a fermelor din teritoriul desemnat, în scopul creșterii performanțelor de producție și financiare ale exploatațiilor agricole;
- w. Crearea unor servicii de consiliere și consultanță accesibile și adaptate nevoilor lucrătorilor agricoli din mediul rural, în vederea ameliorării performanțelor economice ale exploatațiilor agricole;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- x. Îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale ale lucrătorilor din agricultură, silvicultură și industria alimentară, prin implicarea serviciilor de consiliere profesională și consultanță practică aplicată, în strânsă conexiune cu cercetarea și învățământul agricol;
- y. Înființarea și organizarea de grupuri de producători, pentru îmbunătățirea calității producției, în toate sectoarele și sub toate formele;
- z. Crearea oportunității de valorificare în comun a producției agricole, de către organizațiile/grupurile de producători (înființarea de depozite ale producătorilor de legume-fructe, unități proprii de colectare și procesare a materiilor prime agricole, piețe specializate pentru vânzarea directă de animale vii, cereale, pește, miere, produse tradiționale atestate etc.);
- aa. Adaptarea producției la cerințele pieței și valorificarea unei cote (în creștere) din producția comercială individuală prin asociațiile/cooperativele producătorilor, pe baza contractelor comerciale ferme/stabile;
- bb. Crearea unui sistem flexibil de susținere financiară a dezvoltării fermelor mici și mijlocii: scheme de garantare și de creditare, fonduri de capital, sistem de subvenționare a dobânzii, instrumente de microcreditare, fonduri mutuale (asigurări de risc) ș.a.
- cc. Diversificarea activității agricole prin dezvoltarea de inițiative antreprenoriale neagricole, care să promoveze tehnologii noi;
- dd. Sprijinirea înființării de micro-întreprinderi în sectorul non-agricol din mediul rural, precum și dezvoltarea celor existente, promovarea antreprenariatului;
- ee. Reorientarea forței de muncă din mediul rural către activități productive non-agricole și crearea unor oportunități alternative de angajare pentru populația din mediul rural;
- ff. Sprijinirea și menținerea agriculturii tradiționale în zonele dezavantajate - vulnerabile la declinul economic și depopulare;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

gg. Renașterea tradițiilor sociale și culturale, conservarea patrimoniului natural și cultural;

hh. Dezvoltarea infrastructurii rurale agricole și silvice;

ii. Modernizarea sectorului pescăresc teritorial;

jj. Sporirea competitivității produselor pescărești teritoriale pe piață;

kk. Adaptarea produselor pescărești la nevoile și cerințele consumatorului (locali, turiști etc).

- ✓ **Industria - pentru dezvoltarea industriei în județul Argeș, pentru creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, în teritoriu desemnat pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani la cel puțin 70% au fost identificate următoarele măsuri:**

a. modernizarea sectorului agricol și extinderea activităților economice în mediul rural (serviciile și mica industrie);

b. promovarea uceniciei la locul de muncă pentru tinerii cu un nivel scăzut de instruire și fără calificare;

c. acordarea de stimulente fiscale pentru întreprinderile care utilizează contracte cu durată nedeterminată sau pentru convertirea contractelor temporare în contracte cu durată nedeterminată;

d. acordarea de sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi de către tineri urmărindu-se consolidarea antreprenoriatului în rândul tinerilor;

e. îmbunătățirea activității în toate sectoarele industriale, cu deosebire în ramurile industriale cu potențial ridicat la export;

f. dezvoltarea competențelor pentru noua piață a muncii în contextul formării continue;

g. combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale prin asigurarea accesului la ocupare;

h. reducerea discrepanțelor dintre cele două sexe pe piața muncii;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- i. stimularea mobilității forței de muncă;
- j. creșterea și îmbunătățirea investițiilor în cercetare și dezvoltare în parteneriat cu unitatile administrative teritoriale;
- k. formarea unei baze industriale solide prin investiții în instalații, utilaje, echipamente și tehnologii moderne.

B. Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 1 % din PIB-ul județului Argeș, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare, sub media cerută de UE României.

Asumarea obiectivelor strategiei *Europa 2020* implică, pentru România și implicit pentru teritoriul desemnat, recuperarea decalajelor fata de actualul nivel mediu atins în UE pentru investițiile în CDI . *Nivelul investițiilor în cercetare si dezvoltare (sectoarele public si privat) trebuie sa atinga 2% din PIB în anul 2020 la nivel național, iar în teritoriul desemnat se propune 1% din PIB județul Argeș.*

Pentru atingerea tintei asumate, la nivel teritorial, au fost identificate 3 directii principale de actiune corespunzatoare perioadei 2014-2020:

a) Întarirea capacității si a performanțelor sistemului CDI prin:

- ✓ dezvoltarea numerică si calitativă a resurselor umane pentru cercetare;
- ✓ elaborarea unei strategii teritoriale în domeniul inovării;
- ✓ Îmbunătățirea structurii si a performanțelor sistemului CDI, prin reorganizarea activității de cercetare la nivel Teritorial.

b) Stimularea creșterii investițiilor CDI în sectorul privat prin:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- ✓ sustinerea proiectelor CDI initiate si conduse de întreprinderile din sectorul privat;
- ✓ sustinerea dezvoltarii infrastructurii CDI si a transferului de tehnologie în cadrul firmelor.

c) Dezvoltarea dimensiunii teritoriale a politicilor si programelor CDI prin:

- ✓ participarea activa a cercetătorilor la initiativele majore din cadrul teritoriului desemnat „Argeș - Muscel” și din toate domeniile: industria auto, agricultură, industria alimentară, pomicultură etc;
- ✓ racordarea cercetării la nivel teritorial de cel la nivel național și european.

C.Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990

Pentru a atinge ținta de reducere a emisiilor de GES cu **20%** față de anul de referință 1990, așa cum a fost formulat acest obiectiv în contextul Strategiei Europa 2020, valoarea *indicelui emisiilor de GES* trebuie să se situeze sub **maximul de 80**.

Pentru atingerea tinteii asumate în cadrul teritoriului desemnat vor fi întreprinse următoarele *5 măsuri integrate*:

b) *Reducerea emisiilor de GES din sectorul energetic*, prin re tehnologizarea unor instalatii de ardere, investitii pentru grupuri noi cu emisii reduse de GES si stimularea producerii de energie din surse regenerabile;

c) *Reducerea emisiilor de GES din domeniul transporturilor*, prin cresterea gradului de utilizare a transportului public, îmbunatatirea infrastructurii si a echipamentelor din domeniul feroviar si prin programul anual de stimulare a înnoirii parcului auto si retragerea din uz a vehiculelor poluante;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- d) *Atenuarea efectelor emisiilor de GES, prin Programul national de îmbunatatire a calitatii mediului, precum si prin realizarea de spatii verzi în localitati, prin cresterea suprafetelor împadurite si extinderea spatiilor verzi în mediul urban;*
- e) *Întarirea capacitatii administrative pentru sustinerea cresterii durabilela nivel teritorial.*

D.Creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie

Din analiza potentialului energetic al surselor regenerabile de energie rezulta ca, pentru atingerea valorii stabilite pentru 2020, România va trebui sa valorifice 63,5 % din potentialul total al surselor regenerabile de energie de care dispune. În vederea atingerii tinte nationale, în intervalul 2014-2020, la nivel teritorial, masurile propuse vizeaza:

a) *Realizarea unor instalatii pentru cresterea productiei de energie din surse regenerabile;*

b) *Continuarea finantarii:*

- ✓ *programului de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu cele care utilizeaza energie solara, energie geotermala si energie eoliana sau alte sisteme care conduc la îmbunatatirea calitatii aerului, apei si solului;*
- ✓ *proiectelor privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa, microhidrocentrale;*
- ✓ *programului privind cresterea productiei de energie din surse regenerabile.*

c) *Promovarea utilizarii surselor regenerabile locale pentru producerea energiei electrice si termice la consumatorii finali - cladiri (de exemplu, prin realizarea de centrale termice pe rumegus si sistem propriu de distributie agent termic; transformarea punctelor termice în centrale termice cu functionare pe rumegus;*

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

montarea colectoarelor solare la centralele termice de cartier; prepararea apei calde menajere prin panouri solare montate la centralele termice);

d) Continuarea promovării surselor regenerabile de energie prin intermediul certificatelor verzi;

e) Demersuri pentru elaborarea unor sisteme de certificare sau sisteme de calificare echivalente pentru instalatorii de cazane și sobe mici pe baza de biomasa și sisteme fotovoltaice solare și termice solare, de sisteme geotermice de mică adâncime și pompe de caldura.

E. Creșterea cu 20 % a eficienței energetice

În contextul existent la nivel national, teritoriului își propune creșterea cu 15 % a eficienței energetice, prin următoarele măsuri:

- a) Continuarea Programului de reabilitare termică a blocurilor de locuințe;
- b) Începerea unui Program de reabilitare termică a clădirilor populației de la sate;
- c) Aplicarea de către autoritățile publice centrale și locale a art. 7 al OG nr. 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie.

F. Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3% - media cerută de UE României

Măsurile prevăzute la nivel teritorial pentru „Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu sub 11,3%” sunt:

- a) Asigurarea accesului la educația de bază pentru toți copiii, tinerii și adulții, prin programe actualizate și adaptate grupurilor țintă, printr-o politică coerentă și prin mijloace adecvate;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- b) Formarea tinerilor in spiritul educației permanente, prin diversificarea și extinderea ofertei de educație printr-un parteneriat susținut cu principalii actori ai proceselor educaționale (instituții publice, societatea civilă, parteneri sociali, centre de resurse și inovare);
- c) Creșterea gradului de cuprindere a copiilor și tinerilor romi în toate nivelurile de învățământ;
- d) Creșterea responsabilizării cadrelor didactice;
- e) Refacerea echității in educație și formarea competențelor de bază pentru toți (copii, tineri, adulți) astfel incat să favorizeze pregătirea profesională ulterioară și participarea la viața activă;
- f) Dotarea școlilor cu mijloace moderne de învățământ, cu rețele de informare și comunicare, dotarea corespunzătoare a bibliotecilor școlare;
- g) Ameliorarea calității resurselor umane ale învățământului în scopul creării unui mediu educațional stimulatив pentru copiii romi;
- h) Proiectarea ofertei educaționale în scopul promovării interculturalității;
- i) Asigurarea accesului adulților romi la educație și formare;
- j) Deschiderea școlii către comunitate și diversificarea proiectelor de parteneriat cu actorii de la nivelul comunității;
- k) Elaborarea unui sistem național de monitorizare a participării școlare a copiilor și tinerilor romi în scopul fundamentării măsurilor de ameliorare;
- l) Valorificarea exemplelor de succes din cadrul programelor și proiectelor educaționale naționale și europene destinate populației roma;
- m) Relansarea educației în învățământul rural;
- n) Asigurarea școlilor din mediul rural cu cadre didactice calificate.

G.Creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% - sub media cerută de UE României

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

La nivel teritorial pentru creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare la cel puțin 20% sunt:

- a) Oferirea de programe de formare continuă și/sau de studii universitare de masterat în domeniul managementului educațional – atât pentru absolvenții actuali în căutarea unui loc de muncă sau debutanți în învățământ, cât și pentru personal didactic cu vechime la catedră;
- b) Crearea conceptului de cursuri “postuniversitare antreprenoriale” răspunzând astfel celor mai noi tendințe de dezvoltarea ale pedagogiei universitare
- c) Reabilitarea/modernizarea/ dezvoltarea și echiparea infrastructurii postuniversitare.

H. Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%

În cadrul acestui obiectiv „Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%” atât la nivel național cât și local-teritorial, măsurile vizate sunt structurate pe 4 direcții de acțiune:

a) Reforma sistemului de asistență socială prin:

- *revizuirea și implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât să fie garantat un venit minim oricărui cetățean;*

- *sprijinirea focalizată a familiilor celor mai sărace (revizuirea programului de acordare a alocației familiale complementare și a alocației de susținere pentru familia monoparentală prin instituirea unei singure alocații pentru susținerea familiei);*

- *dezvoltarea serviciilor sociale destinate creșterii calității vieții persoanelor ce aparțin grupurilor vulnerabile (îmbunătățirea cadrului legislativ existent privind serviciile sociale în scopul facilitării accesului la servicii, asigurarea sustenabilității funcționării serviciilor și a calității în acest domeniu).*

b) Ocuparea și incluziunea socială activă prin:

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- crearea cadrului adecvat în vederea facilitării accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii (definitivarea cadrului legal privind sectorul economiei sociale, dezvoltarea programelor specifice pentru (re)integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și a *programelor* de formare pentru dezvoltarea competențelor și calificărilor de bază pentru grupurile vulnerabile).

c) Dezvoltarea infrastructurii sociale prin:

- reducerea disparităților regionale și îmbunătățirea infrastructurii sociale (*modernizarea infrastructurii sociale, investiții în infrastructura școlară și sanitară, precum și investiții în locuințe sociale*).

d) Reforma sistemului național de sănătate prin:

- îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate a persoanelor vulnerabile (*elaborarea și implementarea Strategiei de descentralizare în sistemul de sănătate, a Strategiei Naționale de Raționalizare a Spitalelor, a Planului Național privind spitalele*).

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA

III.1. PREZENTAREA LOCALITATII – ANALIZA DIAGNOSTIC

III.1.1. Prezentarea geografică și fizică

Prezentarea principalelor caracteristici geografice

Amplasare

Comuna Sapata este o unitate teritorial-administrativă, din România, Regiunea Sud-Muntenia, județul Argeș și are în componență 8 sate: Lipia, Gainusa, Draghicești, Popești, Turcești, Mîrtești, Banarești și Dealul Bradului.

Vecinătăți

Localitatea Sapata este situată în partea de sud – vest a județului Argeș, având ca vecini:

- la Nord – Comuna Poiana Lacului
- la Est - Comuna Albota
- la Sud - Comuna Lunca Corbului
- la Vest - Comuna Baraști, județul Olt

Localitatea SAPATA este situată în platforma Cotmeana, fiind așezată de o parte și de alta a Raului Cotmeana.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

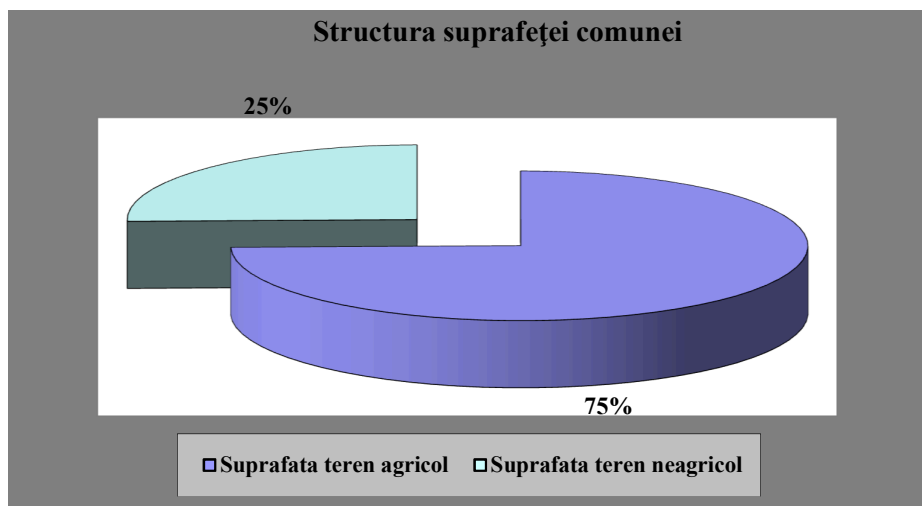
Suprafața totală

Suprafața totală a teritoriului administrativ este de 4727 ha, din care intravilanul reprezintă 12%.

Structura suprafeței comunei, pe categorii de folosință este următoarea:

NR. CRT.	FOLOSINTA TERENURILOR	Existent (ha)	Procent (%)
1.	SUPRAFATA AGRICOLA DUPA MODUL DE FOLOSINTA	3528	75%
1.1	Suprafata arabila - total	2138	
1.2	Suprafata cu livezi si pepiniere pomicole	493	
1.3	Pasuni	897	
2.	SUPRAFATA CU TERENURI NEAGRICOLE	1199	25%
2.1	Suprafata cu paduri si alte terenuri cu vegetatie	916	
2.2	Suprafata cu ape si balti	118	
2.3	Suprafata ocupata cu constructii	100	
2.4	Suprafata – cai de comunicatii si cai ferate	55	
2.5	Suprafata cu terenuri degradate si neproductive	10	
TOTAL		4811	100%

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

Densitatea locuitorilor este de **37,97 loc./km²**.

Latitudine și longitudine. Poziționarea teritoriului în funcție de latitudine și longitudine se prezintă astfel: La Nord, 44° 43' 00" latitudine nordică, la Est

24° 45' 00" longitudine estică.

Altitudine. Datorită poziționării în cadrul câmpiei Găvanu-Burdea, localitatea are altitudini joase, tipice zonei de câmpie, respectiv de 242 m deasupra nivelului mării.

Căi de comunicații. Accesibilitatea la caile de transport reprezintă un indicator foarte important în aprecierea posibilităților de dezvoltare economico-socială a localităților rurale. Accesul direct la o infrastructură rutieră corespunzătoare asigură premisele dezvoltării unor activități economice, facilitează accesul populației la locurile de muncă și satisfacerea anumitor servicii.

Comuna este străbătută de:

- Drumul Județean DJ679: Păduroiul din Deal – Lipia – Popești – Lunca Corbului – Pădureți - Ciești – Fâlfani – Cotmeana – Malu – Bârla – Limita Jud. Olt;
- Drumuri comunale: DC 153 – sat Martesti, DC 57 – sat Banaresti, DC 45 - sat Banaresti , DC 36 - sat Banaresti , DC10 - sat Banaresti, DC 91 sat Turcesti, DC 851 - sat Turcesti , DC 769 – sat Popesti, DC 899 – de la Primaria Sapata la albia raului Cotmeana, DC 1769 – Continuarea drumului 899, DC 765 – sat Popesti, DC437 – sat Draghicessti, DC 437 – sat Draghicessti – Comuna Poiana Lacului, DC 395, DC 1012 – sat Gainusa – Dealul Bradului, DC 50 – de la Troita punctul „Rețea” la hotarul cu Comuna Vedea, sat Badicea, DC 1679 – De la Ionescu N. Stan – la drumul comunal nr.10;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- Legatura cu DN 65 (Pitesti – Slatina) care se afla la 4 km se face prin intermediul DJ 679.
- Legatura cu DN 67 B (Pitesti – Dragasani) se face prin intermediul DJ 678 care se afla la 2 km.

Situatia drumurilor in functie de practicabilitate:

Categoria	Lungime (m)	Denumire	Din care		
			asfalt	pietruit	macadam
Judetean	8700	DJ 679	8,7	X	X
Comunal	3300	DC 153	X	3300	X
	2256	DC 57	X	2256	X
	2350	DC 45	X	2350	X
	842	DC 35	X	842	X
	1200	DC 10	X	1200	X
	500	DC 91	X	500	X
	3600	DC 851	X	3600	X
	2400	DC 769	X	1600	800
	626	DC 899	X	626	X
	900	DC 1769	X	X	900
	1300	DC 765	X	1300	X
	2890	DC 437	X	2890	X
	2775	DC 437	X	2775	X
	3000	DC 395	X	2125	875
	6110	DC 1012	X	6110	X
	1025	DC 50	X	1025	X
600	DC 1679	X	600	X	
Drumuri de interes local	10183	Ulite comunale (25 ulite)	X	X	10183

Relieful comunei

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

De o parte și de alta a raului Cotmeana se întind dealuri înalte, așezate în siruri succesive pe direcția N-S , despartite prin vai largi și adânci .

Pantele dealurilor prezintă înclinatii peste 20 de grade, iar altele depășesc 60 de grade, în partea superioară toate se termină cu platouri netede.

Dealurile din dreapta raului Cotmeana sunt : Dealul Cotmenei, Dealul Badiciei, Coasta Lipiei, Dealul Bradului, Dealul Viilor, Dealul Ragozii, Dealul Mirghisori. Pantele sunt acoperite cu păduri de stejar și salcâmi, iar platourile fiind acoperite de culturi cu cereale și pomi fructiferi .

Pe malul stâng al raului Cotmeana sunt: Dealul Baditanilor, Dealul Dragicestilor, Dealul Ciobestilor, Dealul Giugestilor, Dealul Stici, Dealul Mocanului și Dealul Ciresului.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Climă

Clima comunei Sapata este temperat continental cu veri calduroase și cu ierni nu prea reci. Vanturile care predomina sunt crivatul care bate din E – N, în special iarna când aduce multa raceala. Uneori sulfa cu atata intensitate ca spulbera zapada de pe ogoare, facand sa scada umiditatea solului . Alteori aduce lapovita și ninsoarea.

Austrul bate dinspre S - V în toate anotimpurile . Este un vant uscat. Iarna aduce ger, iar primavara svanta pamantul, bate caldut și topeste zapada .

Baltaretul sufla dinspre sud și aduce ploi abundente toamna.

În perioada iulie-septembrie se ajunge la un deficit major de umiditate din sol, iar culturile din teritoriu necesită irigații.

În sezonul rece se produc fenomene precum ceața și chiciura, cu efecte negative asupra circulației rutiere și feroviare. Bruma este caracteristică pentru două anotimpuri - primăvara și toamna.

Temperaturile mari din sezonul cald, împreună cu lipsa precipitațiilor favorizează perioade de secetă, uneori destul de lungi, ceea ce impune nevoia irigațiilor, pentru a asigura stabilitatea recoltelor.

Tipuri de sol

Solul localității se încadrează în grupa cernoziomurilor levigate, fiind prielnic agriculturii prin gradul de fertilitate, structură și porozitate. Acest tip de sol este favorabil culturii cerealelor: grâu, orz, ovăz, porumb și culturii plantelor tehnice: floarea soarelui, tutunului, inului, sfecei, etc.

Tipul de cernoziom levigat prezintă un regim hidric mai favorabil. Deși sezonul de vară se remarcă prin deficit de umiditate, rezervele de apă din sol asigură în mare parte menținerea unei vegetații naturale de silvostepă.

Lunca văii Burdea e acoperită cu aluviuni stratificate, care au, în general, textură mijlocie și fină. Sunt depozite stabile, dar afectate de inundarea periodică și sunt pe alocuri expuse și eroziunii laterale exercitate de pârâul Burdea.

Resurse naturale

Deși nu este o zonă foarte bogată din punct de vedere al resurselor naturale deținute, comuna Sapata situata în teritoriul Găvanu-Burdea se remarcă prin calitatea agricolă a solului care favorizează creșterea plantelor mari și dezvoltarea agriculturii eficiente.

Există, însă și zăcăminte energetice cum ar fi petrol și gaze naturale.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

De asemenea, ca și componentă naturală, pânza freatică aflată la 5-30 m constituie o altă resursă importantă în acest teritoriu.

Floră și faună

În zona de lunca au existat păduri întinse de stejar, carpen, frasini, salcâmi, iar de-a dreapta râului Cotmeana și-au găsit condiții optime copaci precum: plopul, salcia, arinul și rachita. Printre aceștia apar cornul, alunul, iar pe dealurile cu eroziuni excesive cresc porumbări și macesi.

Dintre animalele sălbatice menționăm: lupul, veverița, vulpea, viezurele, iar din păsări: pupaza, turturica, privighetoarea.

Rețeaua hidrografică

Principalul curs de apă din zonă este Râul Cotmeana, cu debit permanent și cu o oarecare faună piscicolă, ceea ce indică un grad scăzut de poluare.

Râul Cotmeana, născut ca un curs intermitent în teritoriul comunei Cotmeana, județul Argeș ajunge la Săpata cu un oarecare debit permanent chiar în perioadele cele mai secetoase. Topirea bruscă a zăpezilor sau ploile abundente în cadrul marelui său bazin hidrografic produc aproape în fiecare an viituri puternice ce pot inunda întreaga luncă

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

până sub versant. Viiturile raului sunt potențate de podurile joase existente ce nu pot prelua întreg debitul de la viituri și, mai mult, oferă suport pentru barajele formate din resturi vegetale și gunoaie.

Efectele negative ale acestor inundații sunt diminuate de durata scurtă a submersiei: în 2-3 zile viitura se retrage.

Apa freatică se găsește la adâncime mare pe câmpuri (peste 10 m), iar în luncă, ea se găsește la adâncime mică (2-3 m, local mai mică), corelată cu nivelul apei pârâului.

III.1.2 Istoricul comunei

Pana in anul 1968, cand a avut loc ultima impartire administrativ – teritoriala, teritoriul comunei Sapata era format din doua localitati: Sapata de Sus, careia ii apartineau satele Lipia, Gainusa, Draghicessti, Popesti, Turcesti si Sapata de Jos, cu satele: Martesti, Banaresti, Dealul Bradului.

Denumirea de Sapata vine de la sapaturile efectuate de romani, deoarece in partea de sud a localitatii, aproape de hotarul cu localitatea vecina, Lunca Corbului, se gasesc urmele unui Castru Roman.

Numele de Sapata nu se stie precis de unde vine. El ar proveni de la sapaturile provocate de eroziunea apelor, care au lasat urme adanci in scoarta pamantului, formandu-se ravene si ogase, care seamana cu niste sapaturi facute de oameni. Alta teorie este legata de existenta castrului roman, ce se gaseste pe raza comunei, despre care se spune ca legiunile romane au executat sapaturi adanci pentru a face adaposturi , iar cea mai recenta si ultima este ca locuitorii comunei Sapata, dupa ce au descoperit urmele castrului roman, au executat sapaturi pentru a scoate caramida si alte materiale pentru a fi folosite in gospodariile lor.

Prin asezarea geografica, prin harnicia locuitorilor, Sapata s-a ridicat mult din punct de vedere economic fata de celelalte comune din jur, ce se intind pe dealurile cotmenei , astfel ca in jurul anului 1820, Sapata apare ca resedinta de Plasa. Probabil existenta a doua mosii pe teritoriul acestei comunei: una a familiei Budisteanu in satul Lipia si alta a familiei Bestelei, in satul Gainusa a influentat in acea vreme ca Sapata sa fie resedinta de Plasa si sa cuprinda comunele Moraresti, Richite, Cocu, Samara, Poiana Lacului si Paduroiu.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Cat timp s-a retinut ca resedinta de plasa nu se stie. Dar evenimentele de dupa 1820 au contribuit ca sa nu reziste prea mult. In 1850 Sapetile formau o singura comuna, care se numea Sapata, mai apoi, marindu-se numarul de locuitori si interesele lor, pentru a fi legati de mosie au aparut legile administrative.

Sapata s-a desfacut in doua : Sapata de Jos, Sapata de Sus si satele lor.

Pana in 1908 au existat trei comune: Sapata de Jos, Sapata de Sus si Dealul Bradului. Din 1908 si pana in 1927 toate reii comunele au format o singura comuna cu numele de Sapata. Intre anii 1926 – 1930 sunt dezarodate in vechile denumiri, ca apoi intre anii 1930 – 1932 sa fie iarasi arodate.

Din 1932 si pana in 1938 – 1 decembrie sunt comune separate :Sapata de Jos cu satele Martesti,Banaresti si Dealul Bradului si comuna Sapata de Sus cu satele Lipia,Gainusa,Draghicessti,Popesti si Turcesti.

Raman in aceasta forma pana in 1968,cand,in urma aplicarii legii administrative,formeza comuna Sapata.

Prin masurile luate de conducerea de partid si de stat,pentru a urbaniza localitatile rurale,s-a stabilit ca viitorul centru civic al comunei sa se dezvolte pe teritoriul satelor Popesti si Banaresti.Prin sistemul de modernizare aparut in proiect,comuna Sapata va fi centru civic,cu locuinte moderne,cu institutii,cu magazine,scoli,dispensar si camine culturale,asezate pe strazi largi aliniate,dupa planuri arhitecturale,care vor face sa dispara deosebirea dintre sat si oras.

Istoricul satului Lipia.

Satul Lipia este asezat in partea de nord a comunei Sapata,vecin si legat de satul Paduroiu(comuna Poiana Lacului).Este sat de clacasi,care au muncit cu multi ani inainte de anul 1700,pe mosia Lipia ,care a apartinut,pe vremuri,unor boieri greci.

La inceputul sec.XVIII-lea,mostenitori ai mosiei Lipia de pe teritoriul satului Lipia ,comuna Sapata,apar boierii Budisteni.

La 1864,prin reforma agrara a domnitorului A.I.Cuza sunt impropietariti clacasii de pe aceasta mosie.

Pana la 1877 si dupa razboiul de independenta,clacasii mosiei Lipia erau asezati in padurea seculara Lipianul,la 2 km de sosea.Dupa reforma agrara si castigarea independentei ,cand s-a departat pericolul turcesc ,clacasii se retrag din padure si intemeiaza satul Lipia,de-a lungul raului Cotmeana.Dovada vechilor asezari omenesti

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

din padurea seculara Lipia,o prezinta existenta bisericii Lipia, care a fost construita la inceputul sec.XVIII-lea si care a intrat in ctitoria familiei Budisteanu. In jurul bisericii se aflau chiliile ale calugarilor. La reforma agrara a domnitorului A.I.Cuza, biserica a fost improprietara cu 16 pogoane de pamant, care erau lucrate de calugari.

Aceasta biserică este construită din lobe de stejar, cioplit cât lungimea copacului. Are forma de navă cu streasina largă, cu turla în fața, în care se află instalat clopotul și este învelită cu sindrila. Înfașurarea exterioară seamănă mult cu "Manastirea dintr-un lemn" din Valcea.

Nu se cunosc precis ctitorii și nici anul construcției.

În condica Manastirii Cotmeana se face mențiunea de schitul Paduroiu ca metah al Manastirii Cotmeana. Oricum, aceasta este așezată aproape de hotarul cu Paduroiu și cum în Paduroiu nu există altă biserică mai veche cu caracteristicile acesteia, se înțelege că este vorba de biserică Lipia.

În lucrarea sa intitulată "Bisericele din lemn din România" Editura Meridiane din 1968, autorul Radu Crețeanu scrie la pag.8: "Din punct de vedere istoric, cea mai interesantă este biserică din Lipia, în prezența unei pietre de mormânt astfel cioplită cu inscripția slavonă din 1632..."

Această biserică este redată cultului în anul 1940, în urma reparațiilor făcute de familia General Pascal, moștenitor al familiei Budisteanu.

În ea se oficiază slujbe religioase numai în sărbătorile din timpul săptămânii și numai în timpul verii, când vremea este bună, deoarece nu este drum de acces care să permită intrarea spre această biserică. Datorită acestui fapt, această, ca monument istoric, este practic nevizitată și necunoscută.

În apropierea bisericii există un stejar bătrân care a mai rămas din padurea seculară Lipianul. Aceasta este copacul cel mai reprezentativ din comună și este declarat monument al naturii. Doar acest copac și biserică au mai rămas în prezent din vechile urme, care confirmă că aici a fost, cândva satul Lipia.

Istoricul satului Gainusa.

Despre existența acestui sat nu se cunosc documente mai vechi de secolul XVII, fiind format în același timp cu satul Lipia.

Locuitorii satului erau clacasi, unii pe moșia Budistenilor și cei mai mulți pe moșia boierului Bestelei, situată în raza de azi a acestui sat.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Se presupune ca numele satului Gainusa provine de la niste pasari salbatice care se inmultisera foarte mult prin desisurile padurii.

Invatatorul pensionar Dumitru Udrescu, mare culegator de folclor al judetului Arges, spune ca in jurul anului 1700, ar fi existat un oarecare Dumitru Gainusa care ar fi avut urmas pe Ene Gainusa, acesta la randul sau, pe Nicolae si Udrea Ene. Din acestia au aparut mai tarziu urmasi din neamul lui Udrea, asezat pe dealul numit Udriste si neamul lui Ene, pe dealul numit Enicesti. Peste aceste neamuri de oameni Udresti si Enicesti au venit pribegind din cauza turcilor, de prin partile Oltului, alte neamuri de oameni ca Grigore, Truta, Guta care in intelegere cu Enicestii si Udrestii s-au asezat pe Dealul Gainusa. Dupa indepartarea pericolului turcesc, urmasii acestora s-au coborat, instalandu-se de-a lungul soselei, pe valea raului Cotmeana, unde este asezat satul astazi. Se crede ca Enicestii si Udrestii au acceptat asezarea celorlalte neamuri de oameni veniti dinspre Olt, pentru ca acestia din urma sa fie in calea turcilor.

Gainusenii, se crede ca au fost mai instariti ca cei din Lipia si dupa reforma agrara din 1864 ei au cumparat mosia boierului Jean Besteles, devenind proprietari.

Istoricul satului Draghicesi.

Satul Draghicesi isi are denumirea de la un oarecare Draghici, ai carui urmasi s-au asezat pe un deal ascuns, nu prea departe de sosea.

Urmarii lui s-au numit ai lui Draghici, apoi Draghicesi. Nu se cunosc documente de cand dateaza acest sat. Dintr-o situatie statistica, un fel de recensamant al satelor din 22.09.1938, reiese ca satul exista raspandit pe acest deal si pe cele din jur, cum ar fi Dealul Gogului, Curaturi. Se spune ca in timpul domniei lui Barbu Stirbei, locuitorii au inceput sa se grupeze pe locul unde este asezat azi vatra satului.

Istoricul satului Popesti.

Acest sat, asezat o parte de-a lungul soselei, iar o parte pe ulite, pe dealurile Ciobesti, Badicani, Dragomiresti. Amintirile confirma ca satul ar fi existat in trecut pe aceste dealuri. Din porunca domnitorului Barbu Stirbei, locuitorii au coborat de pe aceste dealuri si s-au asezat unde este astazi satul in cea mai mare parte.

Nu se cunoaste de unde poarta numele de Popesti, dar se crede ca este o denumire mai noua, care dateaza de pe la sfarsitul sec. al XVIII-lea si inceputul sec. al XIX-lea, de la preotii care ar fi oficiat slujbe religioase. Un fapt semnificativ este ca o buna parte din locuitorii satului poarta numele de Popescu.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Istoricul satului Turcesti.

Despre acest sat nu se gasesc documente,dar batranii povestesc ca este tot asa de vechi ca Lipia sau Gainusa si dateaza din timpul stapanirii turcesti.Se zice ca-si poarta numele de la o femeie rapita de turci,caci in acest sat,turcii infiintasera un centru unde se strangeau birurile din satele vecine.Prin istetimea sa,aceasta femeie a reusit sa scape de robia turceasca si sa ajunga din nou in sat.Satenii i-au spus turcoaica.Urmasilor ei li s-au spus turcoaicii.De aici s-a extins numele de familii”Turcu”.

Astazi ,majoritatea familiilor ce alcatuiesc acest sat poarta numele de Turcu.

Aceasta teorie este consemnata si in situatia statistica din anul 1938 de catre invatatorul Constantin J.Badescu,azi decedat.

Istoricul satului Dealul Bradului.

Acest sat,asezat in intregime pe deal,despartit de restul satelor comunei Sapata de catre Dealul Viilor si Valea Bradului.Isi poarta numele inca din anul 1500.Traditia spune ca numele vine de la Valea Bradului,care se afla in partea de est a satului.Satul a fost impartit in catune:Degerati,Pepelesti si Rosogani.Despre catunul Degerati se face mentiunea intr-un hrisov,datand din ghenarie 8 valeat 7076(1571),care relateaza:”Si-o cumparat Percul fiul sarbului de la Vladaia pe raul hotarului Degeratilor partea lui pentru 300 aspri geto”.

Un alt document scris din 1953 de logofat Ivanus,fiul Dragul,se vorbeste despre Maria de Degerati.

In 1830,actualul sat Dealul Bradului era comuna,documente existand din 1836,registre scrise cu litere chirilice.Fostul notar,Ion Vladescu,isi aminteste din datele folosite la timpul sau,ca,in acea vreme,satul nu avea case chiar asa de multe.

Valea Bajenia,care margineste satul la N-E,aminteste ca aceasta era un loc de refugiu pentru locuitorii satului,in timpul navalitorilor,care pe timpuri era acoperita cu paduri seculare.

Istoricul satului Banaresti.

Se pare ca numele satului este mai nou.Nu sunt documente care sa ateste nici denumirea noua,dar nici denumirea veche.Se crede ca denumirea satului a fost data de o familie Banari.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Istoricul satului Martesti.

Nici pentru acest sat nu exista documente de unde-si poarta numele.Tot din amintirile batranilor,se spune ca numele satului ar veni de la un batran Dan Marta.

Satul este asezat pe partea dreapta a raului Cotmeana.In dreptul fostului castru roman,care se afla la 1km distanta pe stanga raului,pe dealul numit azi Dealul Cetatii.Spun batranii ca satul ar fi fost raspandit pe dealul din partea de vest,numit Rogozea.

Atestare documentara.

Nu se poate preciza o data fixa care sa ateste existenta comunei,insa se crede ca aceasta exista din timpul stapanirii romane.Documentele scrise nu se gasesc,dar cercetari arheologice au confirmat existenta unui castru roman.Acesta facea parte din linia de aparare a castrelor romane pe linia translutanus de la Campulung-Muscel la Turnu Magurele-varsarea Oltului in Dunare.

In anii 1930-1931 s-au facut cercetari arheologice care au confirmat existenta acestui castru roman,dar aceste cercetari au fost abandonate fara sa i se dea la iveala.Istoricul acestui monument ce sta si astazi ascuns sub glie.

Cstrul a fost construit din caramida si lemn,piatra lipsind.Pe caramizile mari era gravata cifra V romana.Acest castru a fost construit pe o colina,de unde se puteau observa si supraveghea ambele drumuri.Colina poarta numele de Dealul Cetatii.Se mai poate deduce ca,Sapata ar fi existat in timpul domniei lui Mircea cel Batran,care la numai 25 km nord de Sapata a construit Manastirea Cotmeana.Acolo facea popas de rugaciune,trecand spre Cozia ,iar drumul de pe Valea Cotmenei era cel mai scurt drum ce facea legatura de la munte la Dunare.

Documentele scrise despre existenta comunei Sapata apar abia in timpul domniei Voievodului Mircea Ciobanul 9 aprilie 1545-1552 si 1553-1558.

„Din mila lui Dumnezeu io Mircea Voievod si domn a toata tara Unghio-Valahiei,fiul lui Mareluk si preabunului Radu Voievod,da domnia mea,aceasta porunca sfintei si dumnezeiesti manastiri numita Govora,unde este hramul preasfintei si binecuvantatei stapanei noastre de Dumnezeu nascatoare si pururea fecioara Maria ca sa fie ocina in Nanasesti la Gura Topologului,parte ei ori de cate ori se va alege si din apa si din deal

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

si mori pentru ca este cumparata inca din zilele raposatului Voievod Calugarul si a Raposatului domniei mele Radu Voievod.Iar apoi a avut para parintelui egumen Chiar Teodor cu domiciliul din Cracesti si cu Stan fiul lui Bilea din Sapata”

Numele comunei Sapata apare si in alte documente la Arhivele Statului vol.111(1551-1570).Actul nr.386,pagina 344 din anul 1569 decembrie 17,in timpul domniei lui Alexandru Mircea Voievod,aminteste de un oarecare Dumitru din Sapata care a scris acest act.

Despre acestea,prezentate pana aici,se concluzioneza ca Sapata are radacini adanci infipte in Istoria Romaniei, chiar satele comunei fiind formate,rand pe rand,in trecutul glorios al poporului nostru, care si-au mai schimbat numele(unele din catune disparand,fiecare din ele avand istoria sa).

III.1.3 Populație - demografie

În Comuna Sapata exista la 1 iulie 2012, o populație totală de 1.795 de locuitori, distribuită în 8 sate, conform datelor statistice furnizate de Direcția Județeană de Statistică a județului Argeș.

Codul comunei INSSE	Numele localității	Nr. locuitori la date de 1 iulie 2012	Suprafața totală - km ²	Densitate loc./km ²
18590	Sapata	1.795	47,27	37,97
		1.795	47,27	37.97

Dinamica populației

Comuna Sapata are, pe baza datelor disponibile pentru anul 2012, o structură demografică specifică zonelor de câmpie, cu o populație în scădere și îmbătrânită. Dinamica populației din localitate arată un declin tinand cont ca in perioada 2010 – 2012 s-a pierdut cca. 14 locuitori.

Populație	Populație Iulie 2010	Populație Iulie 2012	Evoluție/ Regresie 2012 față de 2010	Populație stabila femei - Iulie 2010 -	Populație stabila femei - Iulie 2012 -	Nascuti vii -an 2010 -	Nascuti vii - an 2012-	Decedati -an 2010-	Decedati -an2012-

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

SAPATA	1809	1795	-14	914	902	7	11	42	36

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Argeș

Rata sporului natural al populației la nivelul localității (diferența dintre numărul nou născuților și numărul persoanelor decedate), pentru anul 2012, se menține negativă (- 25 persoane), comparată cu anul 2010 (- 35 persoane).

Din punct de vedere al **soldului migrației interne**, acesta se înregistrează negativ pentru anul 2010, numărul persoanelor sosite cu domiciliul în localitate, fiind mai mic decât numărul celor plecate.

Analiza mobilității spațiale a populației la nivelul localității are un rol important, aceasta fiind alături de natalitate, unul dintre factorii creșterii sau descreșterii numărului populației. Cauzele care determină mobilitatea spațială a populației sunt variate și implică întotdeauna existența unor factori de respingere în regiunea de plecare (reprezentati în cadrul teritoriului prin lipsa confortului de tip urban și a oportunităților de dezvoltare personală, mai ales pentru populația tânără), precum și a unor factori de atracție în regiunea de sosire (reprezentati de posibilitatea obținerii unei proprietăți într-un cadru natural favorabil și de un anumit stil de viață liniștit, în special pentru populația de vârstă apropiată pensionării).

Pentru teritoriul comunei Săpata, ca de altfel pentru întreg județul, nu au putut fi analizate date privind migrația internațională, deoarece datele statistice disponibile nu surprind cu acuratețe această evoluție.

III.1.4 Patrimoniul arhitectural și cultural

Așa cum se arată în Strategia Națională pentru Patrimoniul Cultural, patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială”. Conform aceleiași strategii, patrimoniul cultural se împarte în patrimoniu imobil, reprezentat de patrimoniu construit (monumente arheologice și arhitecturale), patrimoniu cultural mobil (muzee,

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

arhive și colecții) și patrimoniu imaterial (toate acele aspecte culturale diferite ale vieții moștenite din trecut, care definesc modul de viață al diferitelor societăți).

Patrimoniu cultural imobil (patrimoniu construit)

Conform aceleiași strategii, „patrimoniul cultural imobil constituie cea mai valoroasă componentă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce privește valoarea materială directă, cât și în raport cu posibilitatea de inserție a unor componente extraculturale (pg 16). Patrimoniul cultural imobil este reprezentat de monumentele istorice care, potrivit legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice sunt monumentele, ansamblurile și siturile istorice (așa cum fiecare dintre aceste categorii este definită în lege), clasate în două grupe: grupa A (monumente istorice de valoare națională și universală) și grupa B (monumente reprezentative pentru patrimoniul cultural local).

În Comuna Sapata se regăsesc 8 monumente istorice, dintre care 7 de categoria A (de importanță națională și universală) și 1 de categoria B (de importanță locală)¹ după cum urmează:

Lista monumentelor istorice din Comuna Sapata

Conform Listei Monumentelor istorice aprobată prin Ordinul nr. 2314/8 iulie 2004 al Ministrului Culturii și Cultelor

Nr. Crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
1.	AG-I-s-A-13376 (Cod RAN: 18581.01)	Situl arheologic de la Săpata de Jos	sat SAPATA, comuna SAPATA	"Limes Transalutanus" pe dealul aflat între râurile Cotmeana și Cetățuia, între Bumbuieni și Săpata de Jos	

¹ Conform listei monumentelor istorice întocmită în 2004 de către Institutul Național al Monumentelor Istorice, disponibilă la <http://www.inmi.ro/lista.html>.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

2.	AG-I-m-A-13376.01 (Cod RAN: 18581.01.02)	Castru	sat SAPATA, comuna SAPATA	"Limes Transalutanus" pe dealul aflat între râurile Cotmeana și Cetățuia, între Bumbuieni și Săpata de Jos	Epoca romană, sec. II - III p. Chr.
3.	AG-I-m-A-13376.02 (Cod RAN: 18581.01.04)	Canabae	sat SAPATA, comuna SAPATA	"Limes Transalutanus" pe dealul aflat între râurile Cotmeana și Cetățuia, între Bumbuieni și Săpata de Jos	Epoca romană, sec. II - III p. Chr.
4.	AG-I-m-A-13376.03 (Cod RAN: 18581.01.03)	Terme	sat SAPATA, comuna SAPATA	"Limes Transalutanus" pe dealul aflat între râurile Cotmeana și Cetățuia, între Bumbuieni și Săpata de Jos	Epoca romană, sec. II - III p. Chr.
5.	AG-I-m-A-13376.04 (Cod RAN: 18581.01.01)	Castru de pământ	sat SAPATA, comuna SAPATA	"Limes Transalutanus" pe dealul aflat între râurile Cotmeana și Cetățuia, între Bumbuieni și Săpata de Jos	Epoca romană, sec. II p. Chr.
6.	AG-I-m-A-13376.05 (Cod RAN: 18581.01.05)	Sectorul Limesului Transalutan	sat SAPATA, comuna SAPATA	"Limes Transalutanus" pe dealul aflat între râurile Cotmeana și Cetățuia, între Bumbuieni și Săpata de Jos	Epoca romană, sec. II - III p. Chr.
7.	AG-II-m-A-13722	Biserica de lemn	sat LIPIA; comuna SĂPATA	Lunca Lipiei	înc. sec. XVIII

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDEȚUL
ARGES 2014-2020**

8.	AG-II-m-B-13688	Biserica "Sf. Nicolae"	sat GĂINUȘA; comuna SĂPATA		1802

Distribuția monumentelor pe categorii este ilustrată în tabelul de mai jos:

Localitate	Județ	Nr. Monumente		Total
		Categoria A	Categoria B	
Sapata	Argeș	7	1	8
Total		7	1	8

Sursa: Lista monumentelor istorice, <http://www.inmi.ro/lista.html>

Comparativ cu alte localități și zone din județ, teritoriul este destul de sărac în monumente istorice, astfel încât localitatea nu este listată de către Legea 5/2000, privind aprobarea planului de amenajarea a teritoriului național, printre unitățile administrativ teritoriale, cu concentrare foarte mare a patrimoniului construit, cu valoare culturală de interes național.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

În ceea ce privește arhitectura populară, predominantă în teritoriu este arhitectura de câmpie, reprezentată de casa joasă cu prispă la care abundă ornamentația în tencuială colorată, reprezentată de elemente florale și geometrice, arcaturi, profile. De asemenea, este foarte prezent traforul care se aplică la pălimarele prispelor sau la frontoanele foișoarelor. Un element de asemenea specific zonei de câmpie este multiplicarea foișoarelor: unul pe fațada principală, altul pe fațada laterală sau chiar posterioară. Curțile erau de obicei împrejmuite cu un gard de nuiele împletite, peste care se aplica de obicei un strat gros de lut amestecat cu paie.

Patrimoniul cultural imaterial cuprinde ansamblul de practici, reprezentări, expresii, cunoștințe, abilități, pe care comunitățile, grupurile și indivizii le recunosc ca făcând parte din moștenirea lor culturală, transmisă din generație în generație și recreată în permanență. Patrimoniul cultural imaterial se regăsește în special în următoarele domenii: tradiții și expresii orale, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri și evenimente festive, cunoștințe și practici legate de natură și univers, artizanatul tradițional ș.a.

Obiceiurile și tradițiile locale

Principalele obiceiuri și tradiții locale sunt sintetizate în tabelul de mai jos

Obicei/ Tradiție	Descrierea
Colindețele	Începând cu noaptea de 23 spre 24 Decembrie, de la miezul nopții și până la revărsatul zorilor, ulițele satelor răsună de glasul micilor colindători, care merg din casă-n casă și strigă la ferestre luminate. Cu acest prilej, gazda le împarte colindețe: covrigi, nuci, mere, colăcei.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

Sorcova, Steaua, Plugușorul	Sunt obiceiuri specifice sărbătorilor de iarnă, când copiii se duc cu sorcova, steaua și plugușorul, iar gospodarii comunei le dau bani și dulciuri în schimbul urărilor de an nou.
Iordanul	Cu ocazia Sf Ioan, pentru cei care poartă acest nume, se cântă, se urează și respectivul sărbătorit îi plătește.
Călușul	Călușul este un dans popular, specific sărbătorilor de Rusalii. Dansatorii sunt conduși de un vătaf, care stabilește amănuntele de ansamblu, cele solistice, tocmirea tăutarului, scenele Mutului. În sat, Călușul este considerat joc drăcesc, pentru simptomele necurate prezentate în context de către cel apucat de Căluș. Jocul are cinci figuri specifice, reprezentative. Călușarii sunt cinstiți de către gospodari cu bani și băutură.
Spălatul Picioarelor	În prima zi de luni după Duminica Mare, femeia cea mai vârstnică dintr-un grup de familii scoate la poartă un vas cu apă încălzită, un săpun și lâna tunsă de pe un berbec alb, toate așezate pe pelin verde. Bătrâna începea apoi să spele picioarele tuturor persoanelor, cu excepția femeilor măritate. După ritual se servea masa unde se împăcau pricinile ivite de-a lungul anului.

Sursa: Primaria Sapata

În localitate se organizează ziua localitatii in data de 15 august.

III.1.5 Economie locală

III.1.5.1 Repartizarea populației salariate

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Numărul mediu de salariați din Comuna Sapata este foarte mic și în scădere de la un an la altul. La o populație activă de aproape 1.358 de locuitori, salariații care lucrează în unitățile publice sau private din localitate reprezintă o pondere de 9%. La acestia, se mai adaugă, probabil, un procent de 10-15%, persoane care sunt angajate în orasele din apropierea comunelor și care nu sunt evidenciate statistic. Ponderea salariaților în populația activă este, la nivel național, de 66-67% și de 62% la nivelul regiunii Sud Muntenia.

Localitate	Salariat	Salariat în agricultură	Salariat în industrie	Salariat în învățământ	Salariat în administrația publică	Altă situație
SAPATA	173	3	96	26	16	32
Total	173	3	96	26	16	32

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Argeș

III.1.5.2 Agricultură

Agricultura practică în Comuna Sapata este centrată pe cultura cerealelor și a plantelor tehnice. De interes național și integrată în politicile și planurile de dezvoltare ale Uniunii Europene, cultura cerealelor este puternic influențată de condițiile meteorologice, de competiția cu țările terțe UE și de politicile naționale de subvenționare a producției agricole.

Dimensiunea exploatațiilor

Majoritatea exploatațiilor agricole din Comuna Sapata au dimensiuni cuprinse între 2-5 ha. Este mai bine față de media națională, dar pentru tipul de cultură practică, este în continuare inefficientă. Prin comparație, în Uniunea Europeană, doar 61,9% dintre exploatațiile agricole au suprafața sub 5 ha, iar dimensiunea medie a exploatației agricole este de 15,8 ha. Doar 1,5% dintre exploatațiile agricole din teritoriu au mai mult de 10 ha.

Cultivarea terenurilor

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Majoritatea terenurilor agricole se încadrează la categoria teren arabil, productiv urmate (la distanță mare) de fânețe și plantații de pomi fructiferi.

Cea mai mare pondere a culturilor, pe suprafețele arabile, este cea a culturilor de porumb, grâu și floarea soarelui. Pe suprafețe mai mici se cultivă legume proaspete și zarzavat de grădină. Este cultura specifică zonei de câmpie, fertilă, favorabilă în principal, culturii cerealelor și plantelor tehnice.

Producția de grâu la ha se situează peste media standard calculată la nivelul României (2,36 tone/hectar) pentru anul 2009. La fel, și producția de porumb se încadrează peste media națională, demonstrând o capacitate bună de producție cerealieră, cu potențial de creștere.

Creșterea animalelor

La nivelul localității, se înregistrează scăderi ale efectivelor de animale la aproape toate categoriile. De remarcat scăderile masive în cazul efectivului de bovine (toate categoriile) și ecvidee. Singurele creșteri sunt înregistrate la categoria găini ouătoare, capre și stupi.

Restrângerea fermelor de animale din sistemul colectivist și dificultatea desfacerii produselor animaliere au condus la diminuarea drastică a producției zootehnice la nivelul teritoriului.

În acest moment, creșterea animalelor se face în gospodării proprii, majoritatea pentru consum intern.

Valoarea economică a fermelor

În programarea 2007 - 2013, mărimea exploatațiilor agricole a fost caracterizată prin 2 indicatori: *dimensiunea fizică*, exprimată prin numărul de hectare suprafață agricolă utilizată (SAU) și *dimensiunea economică*, exprimată prin numărul de unități de dimensiune europene (UDE). O unitate de dimensiune europeană corespunde unei

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

anumite sume de marjă brută standard (MBS), exprimată în moneda unică (ECU sau EURO). Această sumă se actualizează periodic la inflație. De exemplu, în anul 1980 o UDE valora 1000 ECU, în 1982, 1100 ECU, iar în prezent, 1200 Euro. Practic în programarea 2007 – 2013 o UDE echivalează cu aproximativ 3,57 hectare cultivate cu grâu.

TABELUL PRIVIND STABILIREA DIMENSIUNII ECONOMICE A FERMEI

PROGRAMAREA 2007 - 2013

Nr crt.	Cultura	UDE/ ha
0	1	2
1.	Grâu comun și spelt	0.28
2.	Secară	0.084
3.	Orz	0.246
4.	Ovăz	0.085
5.	Porumb boabe	0.213
6.	Alte cereale	0.085
7.	Mazăre, fasole de câmp și lupini dulci	0.287
8.	Linte, năut și mazărice	0.195
9.	Alte culturi proteice recoltate uscate	0.195
10.	Cartofi	1.174
11.	Sfeclă de zahăr	0.547
12.	Rădăcini furajere și napi	0.486
13.	Tutun	1.228
14.	Hamei	0.417
15.	Legume proaspete, pepeni, căpșuni - câmp	2.257
16.	Legume proaspete, pepeni, căpșuni – spații protejate	17.481
17.	Ciuperci	17.5

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

18.	Plante furajere – pajiști temporare	0.168
19.	Plante furajere – alte furajere verzi – total	0.178
20.	Plante furajere – alte furajere verzi – porumb verde	0.325
21.	Plante furajere – alte furajere verzi – leguminoase	0.128
22.	Rapiță	0.175
23.	Floarea soarelui	0.173
24.	Soia	0.213
25.	In pentru ulei	0.144
26.	Alte culturi de semințe oleaginoase	0.144
27.	In	0.357
28.	Cânepă	0.375
29.	Alte culturi textile	0.31
30.	Zarzavat de gradina	0.85
31.	Fânețe permanente și pășuni	0.05
32.	Plantații de pomi și arbuști fructiferi	2.125
33.	Plantații de pomi și arbuști fructiferi – nuci	0.81
34.	Viță de vie – soiuri nobile pentru vin	1.749
35.	Viță de vie – alte soiuri pentru vin	1.374
36.	Viță de vie – struguri de masă	1.867
37.	Pepiniere	1.133
38.	Alte culturi permanente	1.306
39.	Flori și plante ornamentale – în câmp	64.337
40.	Flori și plante ornamentale – în spații protejate	94.337
TOTAL UDE PRODUCȚIA VEGETALĂ		

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Nr crt.	Cultura	UDE/ cap
0	1	2
1.	Ecvidee (cai, măgari, catari etc.)	0.071
2.	Bovine sub 1 an	0.061
3.	Bovine sub 2 ani – masculi	0.095
4.	Bovine sub 2 ani – femele	0.069
5.	Bovine de 2 ani și mai mari – masculi	0.089
6.	Juninci, 2 ani și mai mari	0.114
7.	Vaci de lapte	0.261
8.	Bovine 2 ani și mai mari – alte categorii de bovine	0.028
9.	Oi – femele pentru reproducere	0.008
10.	Oi – alte categorii	0.008
11.	Capre – femele pentru reproducere	0.033
12.	Capre – alte categorii	0.011
13.	Porci – purceluși sub 20 kg	0.057
14.	Scroafe pentru reproducere peste 50 kg	0.243
15.	Porci – alte categorii	0.14
16.	Păsări, broileri – 100 cap	0.45
17.	Găini ouătoare – 100 cap	0.596
18.	Curcani – 100 cap	0.576
19.	Rațe – 100 cap	0.328
20.	Gâște – 100 cap	0.878
21.	Alte păsări – 100 cap	0.213
22.	Iepuri, femele pentru reproducere	0.001

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

23.	Stupi	0.083
TOTAL UDE PRODUCȚIA ZOOTEHNICĂ		
TOTAL UDE FERMĂ		

Pentru programarea 2014 – 2020 dimensiunea economica a exploatației agricole va fi stabilită conform Regulamentului CE nr. 1242/2008, din 2010, *dimensiunea economica a unei exploatații agricole este măsurată cu Productia Standard totala (SO 2010)* (Standard Output) fiind unul dintre criteriile folosite pentru clasificarea exploatațiilor ce respecta tipologia din comunitatea europeană. Scopul acestei clasificări comunitare este acela de a oferi un model unitar de tipologii pentru exploatațiile agricole din Uniunea Europeană, în vederea unei mai bune analize a situației economice a acestora și pentru realizarea de comparații relevante între fermele din diverse clase și între rezultatele economice obținute, în timp, de diferite țări membre sau de către regiunile lor.

Regulamentul 1242 din 8 decembrie 2008 a adus schimbări semnificative față de metodologia anterioară de clasificare a exploatațiilor agricole (Decizia Comisiei 85/377/CEE din 1985).

Productia Standard totala (SO 2010) se calculează în euro, de către compartimentul RICA, folosind cifrele obținute de la exploatațiile agricole fiind o medie din anii 2008-2012 luând în calcul categoria de cultură și specia de animale. Sunt utilizate producțiile din 5 ani consecutivi pentru a micșora erorile ce pot fi cauzate de variațiile producției unui singur an (mai bun sau mai rău). Productia Standard totala (SO) înlocuiește unitatea de măsură precedentă, Unitatea de Dimensiune Economică (UDE) ce se baza pe Decizia 85/377/CEE, unde dimensiunea economică a unei exploatații era calculată ca totalul Marjei Brute Standard (MBS) a exploatației.

Dacă principiul ambelor modalități de calcul este același, diferența cea mai importantă dintre cele două măsuri ale dimensiunii economice este metodologia de calcul – în Productia Standard totala (SO) nu sunt incluse plăți directe, subvenții, prime, costuri, TVA, alte taxe sau impozite pe produse. În calcularea SO sunt folosite doar rezultatele brute ale producției (producția fizică înmulțită cu prețurile la poarta fermei fără TVA), iar costurile variabile nu sunt folosite în calcul, inclusiv subvențiile legate de produs. Unitățile de măsură folosite în calcularea dimensiunii economice a exploatației sunt și

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

ele diferite, *dimensiunea economica folosind Productia standard este exprimata in euro si nu in UDE ca in tipologia bazata pe Marja Bruta Standard.*

Calculul dimensiunii economice pentru o exploatare agricole, indiferenta daca este animala sau vegetala, este unul destul de simplu si intuitiv: se inmulteste coeficientul (din tabelul de mai sus) pentru cultura agricola sau pentru capul de animal cu numarul de hectare sau capete de animale detinute.

Cateva exemple de calcul pentru valoarea productiei standard:

Valoarea productiei standard pentru o cultura de 9 hectare de grau este de 4.767,03 euro si s-a calculat inmultind numarul de hectare al exploatareii (9) cu SO 2010 euro/hectar din tabelul Coeficienti de Productie Standard 2010 (529,67 euro/hectar pentru sfecla de zahar).

Valoarea productiei standard pentru o cultura de 1,5 hectare de legume proaspete, pepeni si capsuni - in camp este de 10.670,24 euro si s-a calculat inmultind numarul de hectare al exploatareii (1,5) cu SO 2010 euro/hectar din tabelul Coeficienti de Productie Standard 2010 (7.113,49 euro/hectar pentru legume proaspete, pepeni si capsuni - in camp).

Valoarea productiei standard pentru o ferma de 10 vaci pentru lapte este de 10.334,30 euro si s-a calculat inmultind numarul de capete de animale din specia crescuta de ferma (25) cu SO 2010 euro/cap din tabelul Coeficienti de Productie Standard 2010 (1.033,43 euro/cap in cazul vacilor pentru lapte).

Conform AM PNDR, valorile coeficientilor SO 2010 se afla in procedura de validare la Eurostat si DG Agri din cadrul Comisiei Europene fiind posibile mici modificari pana la aprobarea lor.

TABELUL PRIVIND STABILIREA DIMENSIUNII ECONOMICE A FERMEI

COEFICIENTI PRODUCȚIE STANDARD 2010 – PROGRAMAREA 2014 - 2020

Coduri	Denumire culturi	SO 2010 euro/ha
B_1_1_1	Grâu comun	529,67
B_1_1_2	Grâu dur	394,39
B_1_1_3	Secară	385,14
B_1_1_4	Orz	456,04
B_1_1_5	Ovăz	302,81

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

B_1_1_6	Porumb boabe	640,66
B_1_1_7	Orez	822,98
B_1_1_9 9	Alte cereale	416,58
B_1_2_1	Mazăre boabe, fasole boabe, lupin dulce	488,31
B_1_2_2	Linte, bob, mazărice	346,95
B_1_3	Cartofi	3120,62
B_1_4	Sfeclă de zahăr	1245,24
B_1_5	Plante radacinoase pentru nutret	1543,57
B_1_6_1	Tutun	2001,1
B_1_6_2	Hamei	289,52
B_1_6_4	Rapita	612,65
B_1_6_5	Floarea soarelui	501,37
B_1_6_6	Soia	574,46
B_1_6_7	In pentru ulei	664,96
B_1_6_8	Alte plante pentru ulei	274,04
B_1_6_9	In pentru fibra	-
B_1_6_1 0	Canepa	-
B_1_6_1 1	Alte plante textile	1278,68
B_1_6_1 2	Plante medicinale si aromatice.	812,88
B_1_6_9 9	Alte plante industriale	686,73
B_1_7_1 1	Legume proaspete, pepeni și căpșuni - în câmp -	7113,49
B_1_7_1 2	Legume proaspete, pepeni și căpșuni - în grădini pt. comercializare	7914,85
B_1_7_2	Legume proaspete, pepeni și căpșuni - în sere și solarii	37209,23
B_1_8_1	Flori - în câmp	25638,04
B_1_8_2	Flori - în sere și solarii	96808,28
B_1_9_1	Plante de nutreț - iarba temporara	256,84
B_1_9_2 1	Plante de nutreț - alte furaje verzi – porumb siloz	980,6
B_1_9_2 2	Plante de nutreț – alte furaje verzi - total	468,58
B_1_9_2 99	Alte plante de nutreț	632,35
B_1_10	Semințe și semințeri	3173,7
B_11	Alte plante	1018,19
B_2	Gradini familiale	3752,86
B_3_1	Pășuni și fânețe permanente - pășuni și fânețe	261,96
B_3_2	Pășuni și fânețe permanente - pe terenuri accidentate	94,74
B_4_1_1	Fructe, pomi și arbuști - climă temperată	2703,58

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

_1		
B_4_1_2	Livezi de coacaz, smochin, zmeur	3430,92
B_4_1_3	Fructe, pomi și arbuști - nuci	1556,94
B_4_4_1	Vii - vin nobil	1737,12
B_4_4_2	Vii - alte vinuri	1368,42
B_4_4_3	Vii – struguri de masa	2028,99
B_4_5	Pepiniere	6653,13
B_4_6	Alte culturi permanente	541,52
B_6_1	Ciupercarii pe 100 mp/an	121413,3

Coduri	Denumire specii animale	SO 2010 euro/ cap
C_1	Echide	1963,87
C_2_1	Bovine sub 1 an - total	243,86
C_2_2	Bovine sub 2 ani - masculi	398,96
C_2_3	Bovine sub 2 ani - femele	369,66
C_2_4	Bovine de 2 ani și peste - masculi	846,07
C_2_5	Bovine de 2 ani și peste - femele	874,52
C_2_6	Vaci pentru lapte	1033,43
C_2_99	Bovine de 2 ani și peste - alte vaci	561,8
C_3_1_1	Oi - mioare montate	50,47
C_3_1_99	Oi - alte oi	23,39
C_3_2_1	Capre - capre montate	99,37
C_3_2_99	Capre - alte capre	38,09
C_4_1_1	Porcine - tineret porcine sub 20 kg	30,71
C_4_1_2	Porcine - scroafe pentru reproducție peste 50 kg	304,03
C_4_1_99	Porcine - alte porcine	404,39
C_5_1	Pui pentru carne *	424
C_5_2	Găini ouătoare *	2273,88
C_5_3	Alte pasari *	1207,42
C_6	Iepuri(femele iepuri)	9,31
C_7	Familii de albine (stupi)	52,26

* 100 capete

- Pentru pui, găini ouătoare, alte păsări valoarea SO se referă la 100 capete, la fel și valoarea UDE
- Pentru ciupercării valoarea SO se referă la 100 mp/an(sunt incluse toate recoltările), la fel și valoarea UDE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

- Pentru familii de albine valoarea SO este calculată pe stup, la fel și valoarea UDE.
- Valoarea 1UDE = 1200 Euro

Într-un document de analiză realizat de dl. Alexandru Tofan (*Dimensiunea economică a exploatațiilor agricole*), se subliniează că politica de concentrare a producției agricole trebuie axată îndeosebi pe creșterea dimensiunii economice a exploatațiilor. Cum măsurile de sporire a dimensiunii fizice sunt dificil de aplicat în România, rămâne varianta intensificării producției și sporirii randamentelor obținute.

Indiferent de modul de calcul al dimensiunii exploatației agricole pentru eficientizarea producției agricole din teritoriu, soluția este comasarea exploatațiilor agricole sau constituirea de asociații agricole sau grupuri de producători, care să se concentreze pe creșterea productivității.

Produse tradiționale

Pe teritoriul localității Sapata nu sunt înregistrate produse agricole sau alimentare tradiționale. Nu se cultivă în sistem ecologic.

Structura teritorială a economiei

Așezarea geografică a localității, de la Sud de municipiu Pitești până în Câmpia Găvanu, influențează și dispunerea teritorială a economiei: Nordul teritoriului, zona mai apropiată de autostradă, este mai prolific în activități ale industriei prelucrătoare, iar spre Sudul teritoriului se întâlnesc firme cu domenii de activitate în agricultură.

În Comuna Sapata activează un număr de 7 societăți comerciale.

III.1.6 Servicii și infrastructură medico-socială

Educație

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

În Comuna Sapata, activitatea educationala asigura scolarizarea în cadrul a 2 gradinite, 2 scoli primare si 2 scoli gimnaziale. Acestea sunt frecventate de 34 copii înscriși la gradinite si de 114 elevi (61 elevi înscriși în învățământul gimnazial si 53 elevi înscriși în învățământul gimnazial).

Analizele datelor din perioada 2010 – 2012 arată o scădere în timp a numărului elevilor înscriși în învățământul primar si gimnazial de la 118 elevi la 114 elevi, tendință pe care o regăsim pe întreg spațiului rural al României.

Sănătate

În ceea ce privește serviciile medicale, în Comuna Sapata funcționează un Cabinet medical individual si o Farmacie.

Consiliul Local Sapata va contribui la asigurarea tuturor condițiilor de desfășurare a activității corespunzătoare a unităților sanitare si a actului medical.

În acest sens, Consiliul Local Sapata va avea în vedere ca obiectiv, alocarea sumelor necesare pentru cheltuielile de întreținere si gospodărire, reparații, consolidare, extindere si modernizare a spațiilor medicale, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație în bugetul local.

Cele mai apropiate spitale sunt cele din Orasul Pitești, care asigură asistență medicală atât pentru județul Arges, cât și pentru județele limitrofe: Olt, Teleorman și Dâmbovița.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Infrastructura cultural - sportivă

În Comuna Sapata există 4 de unități recreative, după cum urmează:

Nr.	Tipul unității/ categorii de unități recreative	Total unități/ categorie
1	Terenuri de sport	2
4	Spații de joacă în aer liber sau în interior	1
5	Cămine culturale	1
TOTAL		4

Datele din tabelul de mai sus arată că unitățile recreative sunt reprezentate de terenurile de sport, urmate de parcuri, căminele culturale și spațiile de joacă.

Terenurile de sport aparțin școlii și primăriei, accesul fiind gratuit. *Căminul cultural* aparține primăriei acesta necesitand renovare.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

Potrivit Raportului Centrului de Studii și Cercetări în Domeniul Culturii, în circa 35% dintre comunele României, discoteca organizată în incinta Căminului cultural este activitatea cea mai frecventă, profitabilă și, în același timp, controversată. De asemenea, în aproximativ 55% din comune, incinta principală a căminului cultural este închiriată periodic, pentru organizarea ceremoniilor locale (nunți, botezuri, mese de pomenire). Aceasta poate și pentru faptul că, alături de discoteci, ceremonile locale sunt cele mai vizibile, frecvente și profitabile activități organizate în căminele culturale. Aceasta nu înseamnă că nu sunt organizate și activități și evenimentele culturale, acțiuni comunitare (Ziua comunei, Festival folcloric local etc). Asemenea evenimente, chiar dacă nu sunt neapărat spectaculoase (pentru că nu depășesc granițele localității), mobilizează întreaga comunitate și asigură coeziunea și participarea comunitară.

III.1.7 Activități sociale și instituții locale**Administrație locală**

Denumirea serviciilor, birourilor și compartimentelor care alcătuiesc organigrama primăriilor comunelor, respectiv orașului analizat, este tipică pentru orice primărie din România (impozite și taxe, registru agricol, fond funciar, asistență socială, etc.). Faptul că ele sunt organizate uneori ca servicii, alteori ca birouri, depinde de complexitatea sarcinilor și activităților, de numărul de locuitori arondați, precum și de viziunea asupra acestora, a factorilor care decid organizarea activității în cadrul primăriilor.

Serviciile de utilitate publică, asigurate de primării, prin compartimente proprii sau prin contractarea către operatori privați sunt:

- iluminat public;
- salubritate;
- alimentare cu apă;
- transport școlar;
- asistență socială;
- poliție comunitară și ordine publică;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

- serviciu pentru situații de urgență;
- transport local.

La nivelul anului 2014, în Comuna Sapata personalul angajat în structurile administrative este de 16 persoane, din care 5 funcționari publici (31%) și 11 personal contractual (69%).

Distribuția personalului, după numărul de locuitori și sate arondate, arată următoarea situație:

Localitate	Total personal	Funcționari publici	Personal contractual	Nr. Sate	Populație localitate	Nr. mediu de locuitori/un angajat
Sapata	16	5	11	8	1795	112
TOTAL	16	5	11	8	1795	112

Sursa: Primaria Sapata

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Organizații neguvernamentale

Unitatea administrativ teritoriala este parte componentă a Asociației Comunelor de pe Valea Cotmenei (asociație constituita în vederea implementării unor proiecte la nivel local și județean în domeniul gestionării deșeurilor, acțiunilor educative, sociale, religioase și culturale și a dezvoltării comunitare) și a Asociației GAL Gavanu Burdea (care, are ca scop implementarea Planului de dezvoltare locala la nivelul teritoriului Gavanu – Burdea în vederea utilizării în mod optim a potențialului endogen a teritoriului pentru o dezvoltare armonioasă, o guvernanta locala moderna prin implicarea tuturor actorilor din teritoriu, accesare fonduri europene, concepere și implementare proiecte care să sprijine dezvoltarea teritoriului).

III.2 PARTEA a II-a. ANALIZA SWOT

Dezvoltarea pe termen mediu și lung a unei localități nu poate fi concepută și nici realizată fără o strategie coerentă bazată pe studierea potențialului și a resurselor de orice fel existente în localitatea respectivă și în urma analizei profunde a oportunităților și amenințărilor, a factorilor care pot influența dezvoltarea teritoriului în perspectiva următorilor 5-7 ani. În urma analizei SWOT se poate decide dacă localitatea își poate îndeplini obiectivele din strategie, și în ce condiții. Astfel că, în urma analizei situației generale și specifice a localității Săpata s-a conturat următoarea analiză SWOT:

III.2.1 Teritoriul (caracteristici geografice, patrimoniu de mediu)

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Geografie și patrimoniu de mediu	Geografie și patrimoniu de mediu
Teritoriu compact cu teren variat – campie, platouri, lunci, coaste; Distanța mică față de Orasul Pitesti – 27 km; Resurse naturale - petrol și gaze de sondă ; Bazinul hidrografic din teritoriu	Existența unor zone amplasate în arealecu factori naturali de risc (inundații, alunecări de teren). În localitate nu este identificată nicio arie protejată de tip avifaunistic sau sit comunitar care să facă parte din Rețeau Natura 2000;

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

contribuie și el la calitatea solurilor și a culturilor; Zona de câmpie în care se situează favorizează cultura cerealelor; Solurile sunt favorabile, în principal, culturii cerealelor: grâu, orz, ovăz, porumb și culturii plantelor tehnice precum floarea soarelui, tutunul, inul, sfecla de zahăr;	Vegetația ierboasă naturală are o componentă floristica săracă și este folosită, în general, pentru pășunat; Temperaturile mari din sezonul cald, împreună cu lipsa precipitațiilor favorizează perioade de secetă; Comparativ cu alte localitati cu potential turistic recunoscut, zona este foarte puțin promovata; Infrastructura rutieră slab dezvoltată; Există zone cu soluri acide, care au fertilitate scăzută;
Protecția mediului	Protecția mediului
Derularea Masterplanului privind colectarea deșeurilor la nivel de județ; Nivel redus de poluare in apa, aer si sol; Calitatea relativ buna a aerului,a apei,cadru natural variat; Clima continental moderata.	Educația ecologică foarte scăzută la nivelul populației; Nu există practică de colectare separată și sortare a deșeurilor; Se aruncă deșeuri peste tot, nu se aplică amenzi și când se aplică, sunt foarte greu de colectat; Raul Cotmeana produce erodări de maluri, care pot produce inundații; Existenta unor factori de risc naturali:inundatii,incendii de padure.
OPORTUNITĂȚI	RISURI
Geografie și patrimoniu de mediu	Geografie și patrimoniu de mediu
Surse de finantare guvernamentala si europeana. Fonduri pentru lucrări de irigații și dezvoltarea activităților agricole, pe	Imbatranire demografica. Scăderea productivității agriculturii.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

suprafețe mari.	
Protecția mediului	Protecția mediului
Promovarea agriculturii ecologice. Dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului inconjurator-impadurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățarea cursurilor de apă-prin accesarea fondurilor structurale. Reamenajarea și extinderea spațiilor verzi. Implicarea tinerilor în munca de voluntariat pentru curățarea localității. Finanțări guvernamentale și europene pentru proiecte de mediu și în domeniul energiei regenerabile.	Specificațiile cu privire la implementarea sistemelor integrate se schimbă pe parcursul implementării (de exemplu cu privire la dimensiunea platformelor de colectare); Cerințe nerealiste, necoordonate, în ceea ce privește managementul deșeurilor (s-a cerut închiderea spațiilor de depozitare a deșeurilor din mediul rural, fără a se implementa soluții alternative de gestionare); Schimbările climatice-ploi care generează inundații. Deteriorarea calității apei în condițiile în care evacuarile de apă uzată nu sunt controlate. Degradarea cadrului natural în cazul în care dezvoltarea urbanistică nu este controlată. Mentalitatea de indiferență a populației față de protecția mediului.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

III.2.2 Patrimoniu cultural

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Patrimoniu cultural bogat; Majoritatea localităților din teritoriu organizează ziua comunei; Se organizează mai multe evenimente rurale: târguri săptămânale, târguri de Sfânta Marie, de Sfântu Ilie, de SF. Vinerea Mare; Organizarea mai multor evenimente culturale in cadrul scolilor din localitate.	Patrimoniul care există nu este întreținut; Resurse financiare insuficiente ale autorităților publice locale pentru punerea în valoare a patrimoniului cultural; Pierderea specificității arhitecturale datorită intervențiilor greșite de reabilitare ; Meșteșuguri pe cale de dispariție- foarte puține meșteșuguri mai sunt practicate în momentul de față; Nu există muzee sau colecții de artă; Nu se mai păstrează și valorizează arhitectura tradițională; Pierderea importanței căminelor culturale, ca spații de emanație culturala;

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

OPORTUNITĂȚI	RISCURI
Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Argeș derulează activități variate, pentru promovarea patrimoniului cultural în județ; Existența unor programe de manifestări culturale, organizate de Biblioteca Județeană Argeș.	Lista monumentelor istorice nu este adusă la zi ; Restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului arhitectural nu este o prioritate la nivel național; Lipsa unor programe de responsabilitate socială, din partea agenților economici importanți .

III.2.3 Populație

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Majoritatea locuitorilor se ocupă cu agricultura – competențe în domeniul agricol; Sunt organizate evenimente culturale cu specific local ; Se organizează târguri/bâlciuri, cu ocazia diverselor sărbători; Scolile sunt dotate cu computere, dintre acestea cca. 30% sunt conectate la internet - și se utilizează; Există biblioteca , numai că nu este suficient promovată;	Structură demografică puțin favorabilă, cu populație îmbătrânită; Spor natural negativ, natalitate scăzută; Densitate redusă a populației; Grad de ocupare scăzut; Tinerii nu mai sunt interesați să lucreze în domeniul agriculturii; Peste 10% dintre tineri migrează în alte țări pentru a-și găsi de lucru; Lipsesc zonele/unitățile amenajate de agrement și de petrecere a timpului liber; Somaj ridicat (în special în rândul tinerilor); Confort scăzut, lipsă utilități; Dotare insuficientă a școlilor cu

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

	echipamente, infrastructură IT; Cadre didactice navetiste; Cadre medicale cu program de ”navetiști”; Lipsă centre de zi pentru persoane defavorizate (de ex. vârstnici); Venituri scăzute ale populației conduc la abandonarea școlii (nu se mai înscriu la liceu);
OPORTUNITĂȚI	RISURI
Descentralizarea învățământului, creșterea rolului administrațiilor locale în procesul educațional; Descentralizarea sistemului medical, sistemul coplății (poate crește calitatea serviciului medical). Posibilitatea accesării unor programe guvernamentale și europene de finanțare pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru someri. Existența unor exemple de reușită al unor localnici cu inițiativa.	Natalitatea în scădere. Reducerea ponderii populației active, și implicit a persoanelor calificate. Estomparea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului. Creșterea ponderei ”muncii la negru” cu efecte negative asupra economiei locale și asistenței sociale. Sistemul coplății în sistemul sanitar (poate să afecteze starea de sănătate a populației). Deprecierea calității vieții poate duce la creșterea delincvenței.

III.2.4 Economie locală

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Agricultura	Agricultura
Suprafața agricolă este relativ mare; Peste 50% din terenul productiv este lucrat în arendă, demonstrând un interes real al locuitorilor și societăților comerciale de a se ocupa de agricultură; Productia de grâu și porumb se situează peste media standard calculată la nivelul României aproape în fiecare an; Există spații de depozitare a cerealelor în sectorul privat ; Este practică cultura bio (prin neutilizarea de fertilizanți artificiali) însă nu este certificată; Există asociații ale crescătorilor de animale (porcine, bovine, ovine) ;	Se produc cereale, însă nu se prelucrează; Nu sunt spații de depozitare pentru legume, producătorii își desfac produsele singuri; Nu se folosesc instalații de irigare; Agricultura nu este rentabilă, subvențiile nu sunt bine direcționate; Costul îngrășămintelor, pesticidelor este mult prea mare pentru producători; Nu există cameră agricolă la primărie; Lipsește grupurile/asociațiile de producători locali; Imbatranirea forței de muncă în agricultură.
Întreprinderi Mici și Mijlocii	Întreprinderi Mici și Mijlocii
Există forță de muncă locală. Comert divers (magazine alimentare, depozit materiale constructii)	Putine societăți comerciale ; Slabă reprezentare a activității comerciale; Majoritatea produselor comercializate (inclusiv cele alimentare), aduse din afara localității; Oferta de servicii pentru populație

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

	foarte scăzută.
Potential turistic	Potential turistic
Patrimoniu cultural bogat; Festivalul organizat cu ocazia zilei localitatii reprezinta atracție turistica ; Punerea în valoare a pădurii – cicloturism, într-un mediu sănătos.	Oferta turistică a teritoriului inexistentă .
OPORTUNITĂȚI	RISCURI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

Cererea de produse ecologice de către unități de procesare și consumatori din afara regiunii; Bănci și agenții de microcreditare – oferte variate și mai accesibil pentru credite; Credite și programe de finanțare pentru turism, agricultura, silvicultura; Existenta unor programe de finantare a spatiului rural si a agriculturii –surse de finantare europeana. Realizarea unei pagini de internet care sa promoveze imaginea comunei .	Concurența cu produsele agricole importate din Uniunea Europeană – prețuri mai mici, calitate care se încadrează în standardele cerute pe piață; Dificultatea de a intra pe piață cu producție în cantități mici. Principalele modalități de aprovizionare a populației cu produse alimentare și agricole sunt prin sistemul supermarketurilor și hipermarketurilor și acestea solicită contracte la prețuri mici și volume mari, constante; Criza economică; Îmbătrânirea forței de muncă; Localnicii nu conștientizează faptul că ei produc produse tradiționale; Lanțul de comercializare, intermediarii; Nu există susținere în politicile naționale pentru susținerea produselor locale; Accesarea dificilă a proiectele pe PNDR; Lipsa spiritului antreprenorial și asociativ.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

III.2.5 Instituții locale și bilanțul politicilor de dezvoltare întreprinse în teritoriu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Experiența acumulată din dezvoltarea și derularea de proiecte locale (de infrastructură, educație etc.); Existența evenimentelor locale ajută la promovarea în exterior, la creșterea coeziunii membrilor comunităților din teritoriu (Ziua comunei, Ziua eroilor, Ziua națională a României, Ziua Eminescu, 8 martie, Ziua copilului, Ziua armatei etc.); Existența strategiilor de dezvoltare locală – constituie un punct de plecare pentru alte proiecte și punct de temelie pentru dezvoltarea durabilă; Parteneriatele cu diverși actori locali (ONGuri, actori economici).	Puțini bani alocați pentru bugetele locale; Nu există suficient personal ptr.realizarea tuturor sarcinilor - organigrame reduse ce obligă crearea de funcții prin cumul; Lipsa personalului instruit din primărie; La construcția bugetului nu se alocă bani pentru cursuri de instruire pentru angajați; Nu sunt proiecte pentru dezvoltarea resurselor umane ; Nu au fost accesate mai multe fonduri;
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
Programul pentru Dezvoltarea Capacității Administrative (cursuri pentru angajații primăriei); Inspirație din alte exemple de proiecte implementate deja în țară și în afara țării; Consiliul Județean Arges are un program de informatizare a primăriei; Aderarea la structuri asociative: schimb de experiență, comunicare, socializare, descoperire de lideri;	La nivelul României nu a fost pregătit personal care să gestioneze fondurile structurale; Lipsa proiectelor de dezvoltare a resurselor umane care duce la degradarea politicii demografice și generează migrația către oraș, scăderea natalității etc.; Influența factorului politic.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

Interesul Consiliului Judetean de a scădea decalajul urban-rural (utilități).	

III.3 PARTEA a III – a.

DEZVOLTARE STRATEGICA A COMUNEI SAPATA

III .3.1.MISIUNE, VIZIUNE, OBIECTIVE STRATEGICE

MISIUNE: Dezvoltarea armonioasa si durabila a comunei Sapata.

VIZIUNE: Comuna Sapata –o comuna prospera,cu locuitori si oameni de afaceri multumiti care gandesc” VIITORUL”.

OBIECTIV GENERAL:Comuna Sapata –o comuna care va avea „CEVA DE SPUS”la nivel regional.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- 1.Imbunatatirea calitatii vietii cetatenilor din localitate prin modernizarea infrastructurii ;
- 2.Facilitarea transformarii si modernizarii agriculturii pentru a o face mai competitiva si pentru a contribui la cresterea economica a localitatii.
- 3.Cresterea gradului de atractivitate a localitatii pentru investitori;
4. Valorificarea potentialului natural, cultural si a asezării geografice a teritoriului, în scopul sustinerii dezvoltării turismului de agrement.
- 5.Cresterea gradului de atragere a fondurilor europene pentru dezvoltarea armonioasa si durabila a localitatii.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

III.4. PORTOFOLIUL DE PROIECTE 2014-2020

Nr. crt.	Denumirea investitiei	Stadiul lucrarii	Sursa de finantare	Responsabil	Termen
1.	Alimentarea cu apa in satele Lipia si Gainusa	Propunere proiect	A.F.M. PNDR	Autoritatea locala-Comuna Sapata	2014-2020
2.	Canalizarea si epurarea apelor menajere uzate in satele Lipia si Gainusa	Propunere proiect	A.F.M. PNDR	Autoritatea locala-Comuna Sapata	2014-2020
3.	Alimentarea cu apa in satele Banaresti,Popesti,Turcesti.	Propunere proiect	A.F.M. PNDR	Autoritatea locala-Comuna Sapata	2014-2020
4.	Canalizarea si epurarea apelor menajere uzate in satele Banaresti,Popesti,Turcesti si Martesti.	Propunere proiect	A.F.M. PNDR	Autoritatea locala-Comuna Sapata	2014-2020
5.	Modernizare iluminat public cu becuri LED	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
6.	Reabilitare si modernizare dispensar uman in satul Banaresti	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
7.	Constructie si dotare sediu Primaria Sapata	Propunere proiect	Buget local	Comuna Sapata	2014-2020
8.	Constructie puncti pietonale sau poduri peste raul Cotmeana in satele Lipi si Martesti	Propunere proiect	Fonduri europene si buget de stat	Comuna Sapata	2014-2020
9.	Asfaltare drumuri comunale in comuna Sapata	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

10.	Reabilitare iluminat public in localitatea Sapata prin montarea becurilor cu LED	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
11.	Realizare cadastru general al localitatii	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata prin colaborare cu ANCPI	2014-2020
12.	Realizare de alei pietonale si piste pentru biciclisti	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
13	Programe educationale privind mediul	Propunere proiect	Buget local	Comuna Sapata	2014-2020
14	Investitii in sisteme de productie a energiei electrice si termice din surse regenerabile	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
15	Infiintare retea de distributie a gazelor naturale	Propunere proiect	Buget local	Comuna Sapata	2014-2020
16	Infiintarea, amenajarea spatiilor publice de recreere pentru populatie (parcuri, spatii de joaca etc)	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
17	Renovarea cladirilor publice si amenajari de parcare, pietre, spatii pentru organizarea targurilor si a altor evenimente publice	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
18	Investitii de renovare, modernizare si dotare asezaminte culturale(camin cultural sat Banaresti)	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
19	Investitii de renovare, modernizare si dotare unitati de cult	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
20	Reabilitare, modernizare, extindere si dotare scoala cu cls.I-VIII Baranesti, inclusiv teren sport si imprejurimi	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL ARGES 2014-2020

21	Reabilitare,modernizare si dotare ,extindere cu grupuri sanitare la scoala cu clasele I-IV sat Gainusa	Propunere proiect		Comuna Sapata	2014-2020
22	Infiintare targ saptamanal in comuna Sapata	Propunere proiect		Comuna Sapata	2014-2020
23	Realizarea drumurilor de exploatare	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
24	Modernizare dispensar veterinar	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020
25	Infiintare cabinet stomatologic	Propunere proiect	Fonduri europene	Comuna Sapata	2014-2020

III.5. CONCLUZIE: Sustinerea obiectivelor specifice necesită o abordare complexă care să asigure complementaritatea și coerența cu programele județene, naționale sau europene de finanțare.

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

IV. Bibliografie

1. Directia Judeteana de Statistica Arges;
2. Site-ul Ministerului Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice;
3. Site-ul Ministerului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale;
4. Planul National Strategic pentru Dezvoltare Rurala 2007-2013;
5. Strategia Nationala pentru Dezvoltare Durabila a Romaniei Orizonturi 2013-2020-2030;
6. Planul de Dezvoltare Regionala 2014-2020 al regiunii Sud Muntenia;
7. ”Recensamantul Populatiei si al Locuintelor”-INS;
8. ”Recensamantul General Agricol 2010”-INS;
9. Cadru Strategic Comunitar pentru perioada 2014-2020;
10. Strategia Europa 2020;
11. Strategia de Dezvoltare Locala a Comunei Sapata 2008 – 2013;
12. Planul de Dezvoltare Locala al teritoriului GAL Gavanu Burdea;

Pentru documentare au fost de asemenea consultate următoarele site-uri și resurse web :

www.cjarges.ro

www.apmag.ro

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A COMUNEI SAPATA, JUDETUL
ARGES 2014-2020**

www.culturadata.ro

www.natura2000.ro

www.worldbank.org.ro

www.eu-territorial-agenda.eu

www.calificativ.ro

www.cultura.ro

www.arges.insse.ro

www.anofm.ro